

343.246

ศษ 28 ม

5.3.

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

สารนิพนธ์

ของ

สุพรรณิ เสาวดี

21 ส.ย. 2543

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2543

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

h 73073

มุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

บทคัดย่อ
ของ
สุพรรณณี เถาวดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2543

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามเพศ อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 รวมจำนวน 210 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 4 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเป็น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t - test) ทดสอบค่าเอฟ (F - test) และทดสอบรายคู่ตามวิธีการของนิวแมน คูลส์ (Newman - Keuls) เมื่อไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้ตามวิธีการของคันแคน (Duncan)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านการยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนด้านบุคลิกภาพ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความถนัดและความสนใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านการยอมรับในสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านการยอมรับในสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือนต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**Motivation for Majoring in the Field of Accounting
of Students in Vocational Certificate Level
Thonburi Commercial College**

**AN ABSTRACT
BY
SUPUNNEE SAOVADEE**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of Education
degree in Business Education at Srinakharinwirot University**

May 2000

Purposes of this research were to study the Motivation for Majoring in the Field of Accounting of students at the Vocational Certificate level, Thonburi Commercial College, in the aspects of skill and interest, personalities, progress in careers, recognition in society, and persons involved, and also to compare the opinions of students in vocational level, varied by sexes, careers of parents, monthly income of families.

Sampling groups used for studies were students in vocational certificate level, 2nd year, 1st semester, academic year 1999, totally 210 persons. Tools applied for collecting the data were questionnaires constructed in the forms of rating scaled checking. Statistical methods used for data analysing were such as percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, Newman Keuls's Method and Duncan's Method for difference.

Research results were summarized as follows :

1. Students in Vocational Certificate level, degree of motivation in choosing to study the Accounting group subject was averagely high. When considered in aspects, in the aspects of skill and interest, personalities, progress in careers, recognition in society were averagely high. As for the aspect of concerned personnel, it was averagely low.
2. Male and female students had statistically significant difference at .05 level for motivation in choosing to study in the aspects of personalities and persons involved. As for the aspects of skill and interest, progress in careers, and recognition in society, there were insignificant statistically different.
3. Students in different careers of parents had statistically significant difference at .05 level for Motivation in choosing to study and persons involved. As for the aspects of skill and interest, personalities progress in careers, and recognition in society, there were insignificant statistically different.
4. Students in difference in monthly income of families had statistically significant difference at .05 level for motivation in choosing to study in the aspect of progress in careers. As for skill and interest, personalities, recognition in society, and persons involved, there were insignificant statistically different.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
-ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
-ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
-ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
-สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 48
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 49
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 88
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 88
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 88
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 89
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 89
	สรุปผลการวิจัย..... 89
	อภิปรายผล..... 93
	ข้อเสนอแนะ..... 98
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป..... 98
	บรรณานุกรม..... 99
	ภาคผนวก..... 105
	ภาคผนวก ก..... 106
	ภาคผนวก ข..... 108
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	117

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม.....	50
2	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการบัญชีของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	51
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการบัญชีของนักเรียน จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของ ครอบครัว/ เดือน เป็นรายด้าน.....	52
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจที่นักเรียนเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชี ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวมเป็นรายข้อ.....	55
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการบัญชี ด้านความถนัดและความสนใจ จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายข้อ.....	56
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมเป็นรายข้อ.....	60
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ ครอบครัว/เดือน เป็นรายข้อ.....	61
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการบัญชี ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมเป็นรายข้อ.....	65
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการบัญชี ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และ รายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายข้อ.....	66

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจที่นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมเป็นรายชื่อ.....	70
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านการยอมรับในสังคม จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครองและรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายชื่อ.....	71
12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจที่นักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมเป็นรายชื่อ.....	75
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครองและรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายชื่อ.....	76
14	เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน.....	81
15	เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวมเป็นรายด้าน.....	82
16	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง เป็นรายชื่อ.....	83
17	เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามรายได้ของครอบครัว/เดือน โดยรวมเป็นรายด้าน.....	84

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชา การบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการ ธนบุรี ด้านความก้าวหน้าในอาชีพจำแนกตามรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายคู่.....	85
19 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี.....	86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คุณภาพของการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออนาคตของชาติในยุคข้อมูลข่าวสาร ประเทศต่าง ๆ จึงได้ทุ่มเทและให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างพลังอำนาจของชาติ ประเทศไทยก็เช่นกันจำเป็นต้องเสริมสร้างให้คนไทยมีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองให้เทียบเทียมและเท่าทันกับประเทศเพื่อนบ้าน

ความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศในขณะนี้คือการที่ทุกส่วนของสังคมจะต้องหันมาร่วมมือกันยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นให้ได้โดยเร็วและในทุกวิถี ซึ่งในอนาคตผู้ปกครองและนักเรียนจะมีข้อมูลใหม่ประกอบการตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมต่อความต้องการไม่จำเป็นว่าสถานศึกษานั้นจะต้องดีที่สุด แต่อาจเป็นสถานศึกษาที่มีวิชาการที่เหมาะสมกับลูกหลานของตนเองมากที่สุด อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกลยิ่งขึ้น เห็นแนวทางที่หลากหลายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 1 – 4)

กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพให้สามารถผลิตกำลังคนได้อย่างสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ โดยเน้นให้ความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และการปลูกฝังนิสัยในการทำงานเพื่อประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข พัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยรักการทำงาน มีศรัทธา และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะพร้อมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานเพื่อไม่ให้เป็นการลงทุนโดยเปล่าประโยชน์ (แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 7. 2535 – 2539 : 1-3) โดยการเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคนให้สามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้มีความมั่นคงรวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวชุมชนส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพมั่นคงและสมดุลตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมุ่งเน้นให้มีคุณภาพเป็นเลิศภายในปี 2550 โดยให้นักเรียนนักศึกษาซึ่งถือเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาเป็นผู้มีสุขภาพและพลานามัยดีทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ความคิด ใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ มีความสามารถทั้งวิชาการและวิชาชีพในระดับสากลเป็นที่ยอมรับ และสามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ (แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8. 2540-2544 : 12-15) จาก

การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 รวม 5 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรมโดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานและให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ และสังคมให้มีคุณภาพ ความสามารถ ประสบการณ์ทางธุรกิจและความรู้ในการประกอบอาชีพ ทั้งภาครัฐ เอกชน และการประกอบอาชีพส่วนตัว เหมาะสมกับความสามารถ เจตคติ และความรู้ของตนเองรวมทั้งเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี โดยมุ่งที่จะนำความรู้ความเข้าใจนั้นไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ในทางปฏิบัติมากด้วยประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 43-45)

กลุ่มวิชาการบัญชีเป็นหนึ่งในประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่ผลิตนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพการบัญชีซึ่งทุกวันนี้องค์กรต่าง ๆ ทั้งขนาดใหญ่และเล็กไม่อาจจะปฏิเสธความสำคัญของระบบบัญชีได้ ระบบบัญชียกจากจะใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการข้อมูลทางการเงินแล้วยังถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในด้านการดำเนินงานให้เป็นไปตามจุดประสงค์และใช้เป็นหลักในการวางแผนงานในอนาคต ในการบริหารข้อมูลทางการเงินบัญชีถูกนำมาใช้เป็นเครื่องวัดผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาที่ผ่านมาโดยข้อมูลที่ได้จากระบบบัญชียังจะช่วยให้เห็นว่าการดำเนินการในส่วนต่าง ๆ ดำเนินไปตามแผนการที่วางไว้หรือไม่ ดังนั้นการวางระบบบัญชีจึงต้องพิจารณาให้มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ถูกต้องและเชื่อถือได้ นอกจากรายงานที่ต้องนำเสนอฝ่ายจัดการและผู้ถือหุ้นแล้วยังจะต้องทำรายงานเสนอส่วนราชการ ตามข้อกำหนดแห่งกฎหมายทั้งในแง่ภาษีอากรและกฎระเบียบอื่นๆ ประโยชน์อีกแห่งหนึ่งของระบบบัญชีคือ เป็นเครื่องมือในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินของกิจการไม่ให้สูญหายหรือนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง (วิชัย พัวรุ่งโรจน์ 2540 : 1)

วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบัน การศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภท วิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ จำนวน 4 วิชาชีพเลือก ได้แก่ กลุ่มวิชาการบัญชี การขาย การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รวมทั้งเป็นสถานศึกษานำร่องในการพัฒนาระบบการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่พัฒนาการจัดการศึกษาให้มี คุณภาพ โดยการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 2) ได้ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพป้อนเข้าสู่ตลาด แรงงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนประกอบอาชีพอิสระเป็นจำนวนมาก จากสถิติการจัด การเรียนการสอนปรากฏว่ากลุ่มวิชาการบัญชีได้รับความสนใจในการเลือกเรียน จากนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 หลังจากสอบปลายภาคเรียนที่ 2 ซึ่งในแต่ละปีการศึกษา

นักเรียนมีความสนใจที่จะเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีในราวครึ่งหนึ่งของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 และในปีการศึกษา 2542 นี้มีจำนวนนักเรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี 446 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,018 คน ซึ่งในปัจจุบันนี้ความรู้ทางด้านการบัญชีเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายดังจะเห็นได้จากการที่มีสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เปิดสอนวิชาการบัญชีและมีนักเรียน นักศึกษาสมัครเข้าศึกษาต่อและเลือกเรียนวิชาการบัญชีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของผู้เรียน จึงจำเป็นต้องทราบถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนประจำกลุ่มวิชาการบัญชี จึงสนใจที่จะศึกษาว่าอะไรเป็นมูลเหตุจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มวิชาการบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการด้านตลาดแรงงาน ชุมชน และสังคม รวมทั้งการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการบัญชีให้แก่นักเรียนอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษามูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวทางแก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่ต้องตัดสินใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี รวมทั้งเป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มวิชาการบัญชีให้มี

มาตรฐาน และปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้นักเรียนซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษามูลเหตุปัจจัยในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านความถนัด และความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการบัญชี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยพณิชยการ ธนบุรี ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย จำนวน 12 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 446 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ได้มาจากการกำหนดขนาด ของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 อ้างถึง บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 210 คน และใช้วิธีเก็บ อัตราส่วนจากกลุ่มประชากร 12 ห้องเรียน แล้วนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 210 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น สถานภาพของนักเรียนซึ่งประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 อาชีพผู้ปกครอง

- 1) ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2) เกษตรกร
- 3) ลูกจ้าง
- 4) อาชีพอิสระ

3.1.3 รายได้ของครอบครัว/เดือน

- 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท
- 2) 10,001 - 30,000 บาท
- 3) 30,001 - 50,000 บาท
- 4) มากกว่า 50,000 บาท

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี 5 ด้าน ดังนี้

- 3.2.1 ความถนัดและความสนใจ
- 3.2.2 ด้านบุคลิกภาพ
- 3.2.3 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ
- 3.2.4 ด้านการยอมรับในสังคม
- 3.2.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ความถนัดและความสนใจ หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักเรียนในด้านการคิดคำนวณ ความถนัดทางตัวเลข การวิเคราะห์ ความมีระเบียบในการเรียนวิชาการบัญชี ประสพการณ์ที่ผูกพันและพอใจกับวิชาการบัญชี หรือมีค่านิยมต่ออาชีพนักบัญชีเป็นพิเศษ

1.2 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของบุคคลที่มีส่วนในการกำหนดทิศทางพฤติกรรมคุณสมบัติของนักบัญชีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม อารมณ์มั่นคง และสามารถพิเศษเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบัญชีในด้านความสุจริตรอบคอบ ความอดทน ความมานะพยายาม ความซื่อสัตย์ และมีปฏิภาณไหวพริบ

1.3 ความก้าวหน้าในอาชีพ หมายถึง มูลเหตุจูงใจในด้านความต้องการของตลาดแรงงาน ลักษณะอาชีพบัญชีที่ปฏิบัติ ผลประโยชน์ที่ได้จากการทำงานด้านบัญชี และโอกาสการเป็นเจ้าของกิจการ

1.4 การยอมรับในสังคม หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้ทางบัญชี มีเกียรติ มีชื่อเสียง มีบทบาททางเศรษฐกิจ ได้รับการยกย่องในความสามารถและเป็นที่ยอมรับทั่วไป

1.5 บุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ เพื่อน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนักบัญชี อันมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียน

2. กลุ่มวิชาการบัญชี หมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ที่เป็นวิชาชีพเลือกเกี่ยวกับวิชาชีพ การบัญชี จำนวนไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชา พาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม ที่เปิดสอนเฉพาะสาขาวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ ปีที่ 3 วิทยาลัยพาณิชยกรรมธนบุรี สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามประเภท วิชาพาณิชยกรรม หลังจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า เป็นการเรียนการสอนด้าน อาชีพศึกษาเฉพาะสาขา

4. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมกลุ่มวิชาการบัญชีในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542

5. รอบ หมายถึง การจัดเวลาทำการสอนแก่นักเรียนซึ่งมีหลายกลุ่มวิชาและหลาย ห้องเรียน ไม่สามารถจัดเข้าเรียนพร้อมกันได้ จึงแบ่งเป็น

5.1 รอบเช้า คือ ช่วงเวลาการเรียนการสอนระหว่าง 7.10 - 13.50 น.

5.2 รอบบ่าย คือ ช่วงเวลาการเรียนการสอนระหว่าง 12.10 - 18.00 น.

6. ภาคเรียน หมายถึง ระยะเวลาการเรียนในแต่ละปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ช่วง เวลา ตลอดหนึ่งปีการศึกษาเรียกว่า ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2

7. เพศ หมายถึง นักเรียนชายและหญิงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี

8. อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง ประเภทการทำงานของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของ นักเรียนเพื่อการยังชีพโดยทำงานเป็น

8.1 ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ คือ บุคคลที่ทำงานประจำในองค์การของ รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

8.2 เกษตรกร คือ บุคคลที่ประกอบอาชีพทำไร่ นา และสวน รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์

8.3 ลูกจ้าง คือ บุคคลที่ทำงานในองค์การของเอกชนหรือพนักงานชั่วคราวทั่วไป

8.4 อาชีพอิสระ คือ บุคคลที่ประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น แพทย์หรือเจ้าของกิจการ

9. รายได้ของครอบครัว/เดือน หมายถึง ผลตอบแทนหรือจำนวนเงินที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนได้รับจากการประกอบอาชีพมีรายได้ต่อเดือน แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

9.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท

9.2 10,001 – 30,000 บาท

9.3 30,001 – 50,000 บาท

9.4 มากกว่า 50,000 บาท

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
3. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือนต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี
 - 1.1 ประวัติวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
 - 1.2 ความหมายของอาชีพศึกษา
 - 1.3 ความเป็นมาและความสำคัญของการบัญชี
 - 1.4 การศึกษาทางบัญชีในธุรกิจยุคไฮเทค : ตามทัศนะของคณาจารย์ไทย
 - 1.5 สภาพแวดล้อมใหม่กับการเข้าสู่ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีในปี 2000
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน
 - 2.1 การสำรวจอาชีพในระดับมัธยมศึกษา
 - 2.2 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน
 - 2.3 ทฤษฎีว่าด้วยมูลเหตุจูงใจ
 - 2.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี
ประวัติวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สืบเนื่องมาจากโรงเรียนพณิชยการธนบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 939 แขวง
คูหาสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2500 มีหน้าที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับ
อาชีพและได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2514 ปัจจุบัน
เปิดทำการสอนวิชาชีพ 3 ระดับคือ

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ
2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
3. ระดับประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) คณะครุศาสตร์บริหารธุรกิจ

สำหรับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี การขาย การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และธุรกิจค้าปลีกระบบทวิภาคี (คู่มือนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี. 2542 : 3)

ความหมายของอาชีพศึกษา

อาชีพศึกษา หมายถึง การศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเตรียมตัวและฝึกฝนอาชีพให้แก่บุคคลในแต่ละสาขาวิชา ได้แก่ พาณิชยกรรม คหกรรม เกษตรกรรม ช่างอุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรม

พัฒนาการด้านอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความรู้เกี่ยวกับศักยภาพของตนเอง การศึกษาและพัฒนาการด้านอาชีพให้มีประสิทธิภาพ เป็นการนำโลกของวิชาการมาสู่โลกของงานอาชีพ

ความหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม มีบุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสมออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อความชำนาญเฉพาะด้านตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียนเทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระเป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามความต้องการสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ จุดมุ่งหมายเพื่อให้

1. มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน

4. เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัว หน่วยงานท้องถิ่น และประเทศชาติ

5. มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมจริยธรรมและวินัยในตนเอง มีสุขภาพ อนามัยสมบูรณ์และเหมาะสมกับงานอาชีพ

6. มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของประเทศ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

กรมอาชีวศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 แบ่งออกเป็น 5 ประเภทวิชา ดังนี้

1. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
2. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
3. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
4. ประเภทวิชาคหกรรม
5. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

ประเภทวิชาพาณิชยกรรมแบ่งออกเป็น 4 สาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาพาณิชยกรรม
2. สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
3. สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์
4. สาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

สาขาวิชาพาณิชยกรรม

สาขาวิชาพาณิชยกรรม มีจุดประสงค์เพื่อให้มีความสามารถ ประสพการณ์ทางธุรกิจและความรู้ในการประกอบอาชีพทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ตลอดทั้งอาชีพส่วนตัวในแต่ละกลุ่มวิชา ซึ่งแบ่ง วิชาชีพเลือกออกเป็น 7 กลุ่มวิชา ดังนี้

1. กลุ่มวิชาการบัญชี
2. กลุ่มวิชาการขาย
3. กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)
4. กลุ่มวิชาการเลขานุการ
5. กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์

6. กลุ่มวิชาการธุรกิจสถานพยาบาล

7. กลุ่มวิชาการธุรกิจโรงแรม

โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี แบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดกว้าง มีทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาและให้มองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาต่าง ๆ กลุ่มวิชาที่เรียน ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษา รวม 30 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาชีพ

2.1 วิชาชีพพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามแนวคิดของประเภทวิชาพาณิชยกรรมในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพพื้นฐาน ได้แก่ ภาษาไทยธุรกิจ ธุรกิจทั่วไป การบัญชี 1 การขาย พิมพ์คดีไทยเบื้องต้น พิมพ์คดีอังกฤษเบื้องต้น และคอมพิวเตอร์เบื้องต้น รวม 16 หน่วยกิต

2.2 วิชาชีพเฉพาะ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญ เพื่อประกอบอาชีพหรือใช้เป็นพื้นฐานทางการศึกษาชั้นสูงต่อไป กลุ่มวิชาชีพเฉพาะ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค กฎหมายธุรกิจ การบัญชี 2 เทคนิคการขาย พิมพ์คดีไทยขั้นพัฒนา พิมพ์คดีอังกฤษขั้นพัฒนา การใช้เครื่องใช้สำนักงาน และโปรแกรมการประมวลผลคำ รวม 17 หน่วยกิต

2.3 วิชาชีพเลือก มุ่งให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ กลุ่มวิชาชีพเลือก ได้แก่ การบัญชีตัวเงินและเช็ค ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การบัญชีห้างหุ้นส่วน การบัญชีเกี่ยวกับภาษี การบัญชีบริษัทจำกัด ระบบใบสำคัญจ่ายและบัญชีสินค้า การบัญชีกิจการอุตสาหกรรม ความรู้เกี่ยวกับบัญชีธนาคาร การบัญชีเช่าซื้อและซื้อขายผ่อนชำระ การบัญชีฝากขายและบัญชีร่วมค้า กระบวนการจัดทำบัญชีและการพัฒนาตนเข้าสู่อาชีพ รวมไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต

2.4 ฝึกงาน / โครงการงาน / โครงการวิชาชีพ เป็นวิชาที่จัดเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพรับจ้างหรืออาชีพตามความสนใจของนักเรียนภายใต้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศหรืออาจารย์ที่ปรึกษา โดยรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ได้แก่ ฝึกงาน โครงการงาน หรือโครงการวิชาชีพ รวม 4 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี เป็นวิชาที่นักเรียนสามารถเลือกได้ตามความถนัด กลุ่มวิชาเลือกเสรี ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส พระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา พลศึกษา ความปลอดภัย กฎหมาย เอกสารธุรกิจ คอมพิวเตอร์ นาฏศิลป์และดนตรีไทย นาฏสังคีตนิยม ลูกเสือวิสามัญ และองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย รวมไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต (กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538.)

ความเป็นมาและความสำคัญของการบัญชี

การจดบันทึกรายการทางการเงินการบัญชีเกิดขึ้นเมื่อประมาณ 5,000 ปีมาแล้ว เริ่มตั้งแต่สมัยบาบิโลเนีย และอียิปต์ ซึ่งค้นพบหลักฐานการจดบันทึกข้อมูลบนแผ่นดินเหนียว การจดบันทึกข้อมูลนั้นเกิดขึ้นตามความจำเป็นและได้วิวัฒนาการขึ้นเรื่อยๆ เริ่มจากสมัยอียิปต์ การจดบันทึกข้อมูลทางการเงินการบัญชีจะบันทึกเกี่ยวกับทรัพย์สินต่างๆ ในท้องพระคลัง สมัยบาบิโลเนียบันทึกเกี่ยวกับเงินและทองคำที่ได้รับ วันที่รับ ชื่อผู้รับ และชื่อผู้ให้ ฯลฯ สมัยกรีกการบันทึกทางการเงินการบัญชีได้พัฒนาจากการบันทึกข้อมูลในการรับและจ่ายประจำงวดจนกระทั่งการหายอดคงเหลือต้นงวดและปลายงวด จุดประสงค์ในการบัญชีที่นั่นต้องการจะทราบจำนวนทรัพย์สินมากกว่าต้องการหาผลกำไร ส่วนในสมัยโรมันการบันทึกบัญชีจะบันทึก 2 ด้าน คล้ายกับหลักการบัญชีคู่แต่ไม่ใช่หลักการบัญชีคู่ เพราะจะบันทึกว่ารายการที่เกิดขึ้นนั้นรับมาจากใคร และจ่ายให้ใครในจำนวนเดียวกัน การจดบันทึกข้อมูลทางการเงินการบัญชีรวมทั้งวิวัฒนาการต่าง ๆ จากจุดเริ่มต้นที่ค้นพบหลักฐานทางการเงินการบัญชีจนถึงศตวรรษที่ 13 นั้นเกิดจากความจำเป็น 3 ประการ คือ

1. การลงทุนในการค้า ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยบาบิโลเนียประมาณ 4,000 ปี มาแล้วผู้ลงทุนในรูปเจ้าของคนเดียว โดยหวังกำไรเป็นผลตอบแทน

2. สภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งเริ่มมีการประกอบธุรกิจทางการเงินการการค้า แทนที่จะใช้ระบบแลกเปลี่ยนในอดีตรูปแบบใดก็ตามที่การบัญชีในยุคนี้จะบันทึกแต่เรื่องเกี่ยวกับสินค้า วัตถุดิบ ทรัพย์สิน โดยไม่สนใจค่าแรง เนื่องจากการประกอบธุรกิจนั้นจะใช้แรงงานของเจ้าของ บุคคลในครอบครัว และแรงงานทาส

3. การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี เกิดการพัฒนาทางด้านคณิตศาสตร์ การนับจำนวน วัน จำนวนเลข การคิดค้นตัวเลขอารบิกแทนเลขโรมัน การใช้เงินตราเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยน (เมธากุล เกียรติกระจ่าย, 2534 : 1)

นักบัญชียกย่องให้เกียรติ ลูคาปาซิโอลี (Luca Pacioli) ว่าเป็นบิดาแห่งการบัญชีที่เราทำรู้จักกันในปัจจุบัน ปาซิโอลีเป็นผู้มีเกียรติประวัติดีเด่นหาตัวจับยากที่สุดในสมัยนั้น ไม่ปรากฏว่าปาซิโอลี เกิดเมื่อใด แต่มีผู้สันนิษฐานว่าเกิดในระหว่าง ค.ศ. 1445 – 1450 ในเมืองเล็ก ๆ บนฝั่งแม่น้ำไทเบอร์ในภาคกลางของประเทศอิตาลี

การบัญชีได้ใช้ปฏิบัติตั้งแต่เริ่มยุคกลางในยุโรป พ่อค้าชาวอิตาลีสนใจได้ความรู้ในด้านนี้จากการพบปะและติดต่อซึ่งกันและกัน จากบทความและการเขียนของคนหลายคน แต่ไม่มีการอธิบายหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนและสมบูรณ์ จนกระทั่งลูคาปาซิโอลี จัดพิมพ์หนังสือ Summa ขึ้นใน ค.ศ. 1494 การที่นักวิชาการมีชื่อรวบรวมวิธีการและแต่งเป็นตำราขึ้นย่อมก่อให้เกิดความเชื่อถือวิธีการบัญชีจึงได้แพร่หลายไปในยุโรปและทวีปอื่น ๆ จนในปัจจุบันเป็นวิธีการที่ยอมรับใช้กันแพร่หลายรวมทั้งในประเทศไทยด้วย

วิชาการบัญชี

เป็นที่ยอมรับกันมาช้านานว่าธุรกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปบริษัทจำกัดนั้นจะดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยปราศจากการบัญชีที่ดีไม่ได้ ดังคำจำกัดความที่ว่า “การบัญชีเป็นวิชาการและหน้าที่งานที่เกี่ยวกับการริเริ่มรายการและเหตุการณ์ทางการเงิน การตรวจสอบยืนยัน การบันทึก การจัดหมวดหมู่ การเรียบเรียง การสรุปผล การวิเคราะห์ การตีความหมาย และการเสนอข้อความเหล่านั้นอย่างมีหลักเกณฑ์ตามความต้องการในการจัดการและการดำเนินงานของกิจการ และเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานที่ต้องเสนอตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายไว้วางใจ” หน้าที่ของการบัญชีจึงเป็นหน้าที่ต่อสังคม มิใช่หน้าที่ต่อบุคคลฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยเฉพาะ ดังนั้นการบัญชีจึงจำเป็นต้องมีหลักการของตนเองไว้ยึดถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดเพื่อให้การกระทำหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นเป็นไปอย่างเสมอภาคต่อบุคคลทุกฝ่าย (เดมส์คีย์ กฤษณามระ และวิไล วีระปรียะ. 2520 : 2 – 22) ดังพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คัดจากวารสารเศรษฐกิจและสังคม ปีที่ 24 ฉบับที่ 6 เดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม พ.ศ. 2530

“ชาวบ้านไม่ใคร่สนใจการบัญชีจึงทรงเน้นให้มีการอบรมฝึกสอนให้ชาวบ้านทำบัญชีเกี่ยวกับการลงทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงต้นทุน กำไร สามารถปรับราคาให้สอดคล้องกับการตลาดได้ด้วย”

มาตรฐานการบัญชีกับการพัฒนาประเทศ

การบัญชีเป็นภาษาธุรกิจด้วยฝ่ายต่าง ๆ ได้ใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงธุรกิจ ข้อมูลทางบัญชีจะมีคุณลักษณะดังกล่าวได้ขึ้นอยู่กับมาตรฐานการบัญชีส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพของข้อมูลทางบัญชีและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดสรรพธยากรในระบบเศรษฐกิจ

ให้มีประสิทธิภาพ ทศวรรษที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยมีการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกมากขึ้น ทำให้ธุรกิจระหว่างประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการค้าและการลงทุน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยได้ผ่านระยะเวลาของความรุ่งโรจน์ในอดีตมาสู่ความชะงักงันและถดถอย ในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าสาเหตุสำคัญที่นำมาสู่ปัญหาเศรษฐกิจ คือ การขาดวินัยทางการเงิน ขาดระบบการควบคุม ตรวจสอบ และการกำกับดูแลที่ดี และข้อมูลทางบัญชียังมีข้อบกพร่อง ทำให้ไม่เอื้อต่อการตัดสินใจที่ดี มาตรฐานการบัญชีจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะในแง่ประโยชน์ต่อนักบัญชีและวิชาชีพบัญชีการมีรายงานการเงินที่ได้มาตรฐานเป็นพัฒนาทางการบัญชีอันส่งผลให้วิชาชีพบัญชีเป็นที่ยอมรับ และสร้างความเชื่อถือในวงกว้างทั้งในและนอกประเทศ (ภาพร เอกอรรถพร และศิลปพร ศรีจันทร์เพชร. 2542 : 16 – 17)

นักบัญชี

นักบัญชีบางส่วนไม่เข้าใจเนื้อหาในมาตรฐานการบัญชีอย่างเพียงพอที่จะนำมาปฏิบัติทำให้การจัดทำรายงานทางบัญชีขาดตกบกพร่อง ซึ่งส่งผลให้การใช้ข้อมูลไม่ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงจากรายงานการเงินนั้น นักบัญชีบางส่วนไม่ทันเหตุการณ์เนื่องจากไม่ติดตามความก้าวหน้าของมาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่ทราบถึงมาตรฐานการบัญชีที่ออกมาใหม่ นักบัญชีที่ไม่รู้และไม่ติดตามสถานการณ์ปัจจุบันจะกลายเป็นักบัญชีที่ล้าสมัยและส่งผลให้รายงานทางบัญชีที่จัดทำไม่ถูกต้องสมบูรณ์ นอกจากนี้ นักบัญชีบางส่วนมีความเข้าใจมาตรฐานการบัญชีอย่างเพียงพอแต่จงใจเลือกปฏิบัติทางบัญชีหรือละเลยไม่ตรวจสอบอันเป็นผลทำให้รายงานทางบัญชีไม่ถูกต้องตามควร เนื่องจากความที่หย่อนจริยธรรม หรือหย่อนการอบรมทางด้านจริยธรรม หรือตกเป็นเครื่องมือของผู้บริหาร ปัญหาเหล่านี้ยังคงรบกวนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียังไม่แข็งแกร่งพอที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ในปัจจุบัน และยังไม่มีการสนับสนุนใด ๆ ให้นักบัญชีรวมตัวกันเป็นปึกแผ่นเพื่อพัฒนาวิชาชีพให้เข้มแข็งตลอดจนตัวนักบัญชีเองไม่ให้ความสนใจและความร่วมมือกับสมาคมนักบัญชีฯ ในการติดตามและพัฒนาวิชาชีพใหม่ ๆ

นักบัญชีต้องตระหนักถึงความสำคัญในการติดตามความเคลื่อนไหวของวิชาชีพเพื่อให้เป็นผู้ทันสมัยและสามารถปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องและได้มาตรฐาน นักบัญชีควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีในรายละเอียดอย่างเพียงพอให้สามารถปฏิบัติงานได้จริง นักบัญชีต้องตระหนักถึงหน้าที่ที่ตัวเองมีต่อสังคมโดยการรักษาไว้ซึ่งความมีจรรยาบรรณและจริยธรรมโดยไม่ยอมตกเป็นเครื่องมือของผู้อื่นในการบิดเบือนข้อมูลทางการเงินซึ่งถือเป็นการหลอกลวงผู้ใช้งบการเงินให้เข้าใจผิด

สถานศึกษา

สถานศึกษาต้องตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาการ บัญชีให้สอดคล้องอย่างต่อเนื่องกับมาตรฐานการบัญชีที่ออกมาใหม่ และฝึกอบรมนักศึกษาวิชาการ บัญชีให้เข้าใจมาตรฐานการบัญชีอย่างลึกซึ้งเพียงพอที่จะสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ตามความ ต้องการของวิชาชีพเมื่อจบการศึกษาสิ่งที่จำเป็นอีกประการหนึ่งคือ สถานศึกษาต้องแทรกการอบรม เกี่ยวกับจรรยาบรรณและจริยธรรมของนักบัญชีในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับชั้นเพื่อให้ นักศึกษาได้ซึมซับถึงความถูกต้องไปพร้อมกับความเข้าใจในเนื้อหา สถานศึกษาต้องมีมาตรการ ในการกำหนดให้คณาจารย์รู้ถึงความเป็นไปของมาตรฐานการบัญชีอย่างทันเหตุการณ์ และส่งเสริม อย่างจริงจังให้มีการเขียนตำรา ตลอดจนพัฒนาสื่อการสอนที่มีประโยชน์ เช่น วีดีโอ เทป เป็นต้น เพื่อช่วยให้นักเรียนศึกษาเข้าใจเนื้อหาในมาตรฐานการบัญชีให้ดียิ่งขึ้นอีกประการหนึ่งสถานศึกษา อาจช่วยเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว โดยอาจร่วมกับสมาคมนักบัญชีฯ หรือองค์กร วิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักบัญชีอย่างจริงจังและต่อเนื่องรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องตระหนักถึงความสำคัญและความถูกต้องของหลักการบัญชี (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยและกรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์. 2541)

บทบาทของนักบัญชีที่มีต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจ

บทบาทของนักบัญชี (มารวย ผดุงสิทธิ์. 2532 : 9 – 13) มีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมการ ขยายตัวของเศรษฐกิจ ดังนี้

1. ส่งเสริมเสถียรภาพและการขยายตัวของการประกอบการภาคเอกชน
2. ส่งเสริมต่อการพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนของประเทศ
3. เป็นประโยชน์ต่อการงบประมาณ การวางแผนทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ข้อมูลทาง บัญชีที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐาน เป็นประโยชน์ต่อการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล
4. หน้าที่ของนักบัญชีต้องไม่จำกัดแต่เพียงการลงบัญชีเพื่อการบันทึกข้อมูลเท่านั้นแต่จะ ต้องมีการวิเคราะห์ กลั่นกรอง และให้ข้อคิดเห็น
5. นักบัญชีจะต้องมีความรู้และติดตามให้ทันสถานการณ์การพัฒนาของวิทยาการใหม่ใน ทางการบัญชี มีความตื่นตัวอยู่เสมอ

การศึกษาไทยปี ค.ศ. 2000

รุ่ง แก้วแดง (2542 : 23 - 26) มีความเห็นว่าความสำเร็จด้านการศึกษาของประเทศไทย มีเป้าหมายของการจัดการศึกษาในสังคมยุคใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในสหัสวรรษหน้า ซึ่ง สังคมยุคใหม่ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. สังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมให้คนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และค้นคว้าที่จะเรียนรู้เสมอ

2. สังคมที่พร้อมในการแข่งขันกับสังคมโลก ให้คิดเป็นมีความรู้ความสามารถที่จะนำการวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตได้ในทุกวิถีทาง

3. สังคมคนดี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เป็นคนมีคุณธรรมครบตามศาสนาที่ผู้นั้นนับถือ

สิ่งเหล่านี้จะเป็นไปได้สมความมุ่งหวังย่อมมีส่วนมาจากการจัดการศึกษาสำหรับคนไทยยุคใหม่ คือ

1. การศึกษาที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง รู้จักวางแผน รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. เน้นที่ผลการเรียน การจัดการศึกษาที่ผิดพลาดคือเน้นแต่เรื่องกระบวนการสอนแต่ไม่เน้นผลการจัดการศึกษา แต่ถ้านั้นที่ผลความสำเร็จจะทำให้ปัญหาการจัดการศึกษาหมดไป

3. การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองได้ถึงระดับมาตรฐาน เป็นการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

4. บทบาทของครอบครัวต่อการจัดการศึกษาโดยให้พ่อแม่ได้แสดงบทบาทของการเป็นครูในรูปแบบของการศึกษาครอบครัว

5. ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ สถานศึกษาเป็นแหล่งสำหรับการเรียนรู้ที่หลากหลาย

6. การศึกษาที่สอดคล้องกับชีวิต การศึกษาต้องเรียนเรื่องใกล้ตัวสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน

7. การศึกษากับการมีงานทำ การศึกษาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิตและสิ่งแวดล้อมรอบตัวสามารถประกอบอาชีพ ซึ่งเนื้อหาการเรียนต้องสัมพันธ์กับการมีงานทำสอดคล้องกับตลาดแรงงาน

8. การศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมสังคมไทย ทั้งสถาบันการศึกษา ครอบครัว ศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน ต้องช่วยกันรณรงค์ค่านิยมสังคมไทย

9. บทบาทของสื่อมวลชนต่อการจัดการศึกษา เป็นครูมหาชน สามารถจัดการศึกษาที่เป็นการเรียนรู้อย่างมีความสุขสนุกสนาน

10. ความสำคัญของการศึกษากับอนาคตของประเทศ ขึ้นอยู่กับประชาชนเพราะการศึกษาคือการลงทุนเพื่ออนาคตของชาติ

การศึกษาทางบัญชีในธุรกิจยุคไฮเทค : ตามทัศนะของคณาจารย์ไทย

เมธากุล เกียรติกระจาย (2534 : 10-13) ได้กล่าวถึงวิชาการบัญชีว่า เนื่องจากวิชาการบัญชีเป็นสาขาหนึ่งทางบริหารธุรกิจ ฉะนั้นในการพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนวิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ ทางการบัญชีเพื่อผลิตนักบัญชีให้สอดคล้องกับธุรกิจยุคไฮเทค คือ

1. ความรู้เชิงวิชาการ นักเรียนควรมีความรู้เชิงวิชาการทางการบัญชีสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจ
2. ความรู้รอบตัว นักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจในสภาพเศรษฐกิจสังคม การเมือง กฎหมาย และวัฒนธรรมประเพณี
3. บุคลิกภาพ นักเรียนควรมีบุคลิกภาพที่ดี เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม
4. จริยธรรมและคุณธรรม นักเรียนควรจะเป็นผู้มีจริยธรรม และคุณธรรมในการประกอบอาชีพ

อาชีพนักบริหารธุรกิจ

ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ มีขอบเขตและขนาดการดำเนินงานกว้างขวางมากขึ้น ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมียกบริหารธุรกิจผู้มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในการบริหารงานในขณะเดียวกันจะต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานธุรกิจโดยตรง เช่น เรื่องเกี่ยวกับบัญชี การพาณิชย์ การเงิน การธนาคาร การตลาด ตลอดจนหน้าที่และความสัมพันธ์ที่มีต่อกันรวมทั้งสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อความเจริญก้าวหน้าของธุรกิจที่กำลังดำเนินการอยู่

สำรวจตรวจดูตนเอง

ผู้ที่สนใจเลือกเรียน ควรจะสำรวจตัวเองว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมหรือไม่ กล่าวคือ ควรเป็นผู้ที่ชอบคิดต่อประชาสัมพันธ์ รักความก้าวหน้า มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาตัดสินใจได้รวดเร็ว มีความสนใจและตื่นตัวอยู่เสมอที่จะก้าวให้ทันโลก เพราะงานธุรกิจเป็นงานที่ท้าทาย และต้องต่อสู้กับคู่แข่งกันตลอดเวลา ควรจะเป็นผู้มีความถนัดในเรื่องคณิตศาสตร์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจได้เร็วและถูกต้อง นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้มีความละเอียดรอบคอบ รู้จักประหยัดในการใช้จ่าย และมีไหวพริบเท่าทันคนอื่น ๆ อีกด้วย

บทบาทของนักบัญชีในยุคไฮเทค

ณรงค์ ตันติวงษ์ไพบูลย์ (2534 : 155) ได้กล่าวถึงบทบาทนักบัญชีในยุคไฮเทคว่า นักบัญชีจะมีบทบาทมากขึ้นในการให้คำแนะนำและปรึกษาแก่ผู้บริหารและนักธุรกิจในยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วและการทำธุรกิจระหว่างประเทศจะเป็นเรื่องสามัญ

ของนานาประเทศ นอกจากนี้ธุรกิจระหว่างประเทศจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีเมื่อการทำธุรกิจระหว่างประเทศเป็นลักษณะติดต่อกันทั่วโลกอย่างเต็มที่

สภาพแวดล้อมใหม่กับการเข้าสู่ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีในปี 2000

จากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ที่ทางราชการกำหนดให้เงินบาทลอยตัวและมีผลให้การลดค่าเงินบาทในระดับสูง ซึ่งเป็นสัญญาณยอมรับว่าวิกฤตกาลของเศรษฐกิจไทยล่มสลายลงขาดความมั่นคงอีกต่อไปเพราะขาดการวิเคราะห์พิจารณาอย่างถ่องแท้ รวมทั้งการขาดความโปร่งใสของข้อมูลที่ถูกต้องและความเพียงพอของข้อมูลที่เปิดเผยไม่มีการตรวจสอบและฟังความเห็นจากนักวิเคราะห์ต่าง ๆ ทำให้ผลแห่งวิกฤตกาลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบสังคม และการทำธุรกิจมีการเคลื่อนไหวจากเมืองไปหาชนบท ธุรกิจประหยัดต้นทุนค่าใช้จ่าย (Cost cutting) ซึ่งผลักดันให้มีความสนใจต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากวิกฤตกาลนี้ทำให้วงการธุรกิจเริ่มมีการกล่าวถึงผลงานของนักบัญชีและผู้สอบบัญชี เพราะนักบัญชีที่ดีควรจะเป็นบุคคลที่ขบขังความเหลิงของธุรกิจได้โดยไม่เกรงกลัวต่อผลการประพุดิของตนที่ไม่คล้อยตามผู้บริหารตรงกันข้ามฝ่ายบริหารที่ดีควรจะมีใจและจิตใจที่มีผู้กล้าคัดค้านความเหลิงของตนเอง

การอยู่รอดและประสบความสำเร็จของนักบัญชีในยุคเมื่ออย่างเข้าปี 2000

การที่นักบัญชีสามารถจะปฏิบัติการได้อย่างสมนามว่าเป็น “มืออาชีพ” ก็คือ ความสามารถในการใช้ดุลยพินิจและความเข้าใจ เป็นสิ่งที่เป็นผลงานอันสูงส่งของนักบัญชีที่ดี หากมิได้ตั้งคำถามว่า “ทำไม” และ “ทำไม” และ “ทำไม” ถือว่ายังไม่เคยใช้ดุลยพินิจบทบาทของนักบัญชียุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 นั้นจะเป็นรูปแบบจริงจึงนักบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจที่เต็มไปด้วยความรู้และมีจรรยาบรรณ มีวิจาร์ญาณที่รอบคอบ ติดตามข่าวสารของการเคลื่อนไหวของสังคมธุรกิจให้ได้อย่างครบถ้วน (ทรงเดช ประดิษฐ์สมานนท์. 2542 : 22 – 28)

ก้าวใหม่และบทบาทของนักบัญชีในยุค 2000

นนทพล นิมสมบุญ (2542 : 46 - 50) กล่าวว่า สถานภาพของวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยปัจจุบันมีการพัฒนาเกินกว่าทศวรรษ นักบัญชีต้องยอมรับความเป็นจริงว่าการศึกษาของเราจะผลิตนักบัญชีที่มีความรู้ได้เป็นจำนวนไม่น้อยแม้ว่าเราจะมีนักบัญชีที่ดี มีจริยธรรม และยึดมั่นในหลักการแห่งวิชาชีพก็ตาม แต่ขณะเดียวกันสิ่งแวดล้อมหลายประการที่ล้วนเป็นอุปสรรคของการพัฒนาวิชาชีพ ที่สำคัญที่สุดก็คือ ยังมีนักบัญชีบางคนปฏิบัติงานโดยมุ่งหวังแต่เพียงผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างไม่คำนึงถึงชื่อเสียงเกียรติคุณโดยรวมแห่งวิชาชีพตน ดังนั้น นักบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถ ยึดมั่นอุดมการณ์ และพัฒนาการแนวความคิดใหม่ด้านการบัญชี

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน

การสำรวจอาชีพในระดับมัธยมศึกษา

ศุภวดี บุญญวงษ์ (2530) กล่าวว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจะมีอายุระหว่างประมาณ 14 – 19 ปี โดยธรรมชาติของเด็กวัยนี้จะมี ความเจริญงอกงามและ พัฒนาการสูงขึ้น มีความเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้นเด็กจะต้องค้นหาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นคุณลักษณะเกี่ยวกับตนเองที่เหมาะสมที่สุด

1. การสำรวจอาชีพภายในบ้าน บุคคลที่อยู่ในครอบครัวย่อมมีอาชีพของตนเอง เช่น พ่อ แม่ พี่ ญาติ เด็กจึงมีโอกาสดำรงอาชีพภายในบ้าน เป็นการวางแผนการศึกษาเรื่องอาชีพ

2. การวิเคราะห์นักเรียน เป็นการวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับชีวิตของเขา ดังต่อไปนี้

2.1 ความเข้าใจในตนเองในด้านสัมฤทธิ์ผล ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ เหตุจูงใจ ทักษะ และความใฝ่ฝัน

2.2 ความเข้าใจในตนเองเรื่องโครงสร้างด้านบุคลิกภาพ เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพอาจจะประสบความสำเร็จได้อย่างไร

2.3 ความเข้าใจในเรื่องความจำเป็นในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ นอกจากนี้จะต้องรู้จักสถาบัน และหลักสูตรที่เปิดสอนความเข้าใจในเรื่องการปรับตัวต่อโลกของงานอาชีพ และบุคคลในงานอาชีพ

3. การติดตามผลศิษย์เก่า เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับรู้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นจริงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตทำให้มองเห็นสภาพของตลาดแรงงานในสังคม ประเภทของอาชีพที่ศิษย์เก่าเข้าไปทำงาน นอกจากนั้นการสำรวจอาชีพในชุมชนจะช่วยให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของอาชีพซึ่งอาจทำได้โดยการสำรวจอาชีพจากหน่วยงาน การฝึกงาน การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

4. การใช้แบบสำรวจความสนใจด้านอาชีพ ซึ่งแบบสำรวจจะต้องมีความเชื่อถือได้และมีความเที่ยงตรง เพื่อการแนะแนวทางที่ถูกต้อง

การแนะแนวการศึกษา

1. การช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียน เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการศึกษาตามที่เขาคือต้องการ

1.1 การศึกษาในปัจจุบัน นักเรียนควรเลือกเรียนตามโปรแกรมทางการศึกษาให้เหมาะสมกับตัวเองให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 การศึกษาในอนาคต การศึกษาตามความเหมาะสมของรายวิชา จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับการวางแผนทางการศึกษาที่ดี

2. การช่วยเหลือนักเรียนในด้านการปรับตัว การเรียนหนังสือให้ได้ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงด้านสติปัญญาและการส่งเสริมให้เด็กมีการปรับตัวให้เข้ากับระบบการเรียนการสอนและสถานการณ์ของสถานศึกษา

การเลือกเรียนอะไรก็ตามจะต้องมีการพิจารณาให้เหมาะสม ดังนี้

1. การตั้งจุดมุ่งหมายในด้านการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกเรียน
2. การวิเคราะห์ลักษณะของนักเรียน ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด ทำให้พิจารณาได้ว่าการตั้งจุดมุ่งหมายเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
3. การหาข้อมูลเกี่ยวกับสาขาอาชีพ เรียนแล้วออกไปประกอบอาชีพอะไร มีความก้าวหน้าอย่างไรบ้าง และการเรียนเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง
4. การพิจารณาเรื่องสภาพเศรษฐกิจ นักเรียนต้องพิจารณาปัจจัยทางการเงินเป็นสำคัญด้วย

หลักการเลือกอาชีพ

หลักในการเลือกอาชีพนั้น ศุภวดี บุญญวงศ์ (2530 : 20 – 22) ได้กล่าวไว้ว่าบุคคลอาจจะเลือกด้วยความพอใจของคน ผู้ใหญ่เลือกให้ มีอาชีพตามสภาพสถานการณ์ มีอาชีพด้วยการศึกษาเล่าเรียน หรือมีความใกล้ชิดกับอาชีพนั้น ๆ เป็นต้น หลักในการเลือกอาชีพทั่ว ๆ ไปนั้นจำแนกออกได้ดังนี้

1. การเลือกอาชีพด้วยความรู้สึกชอบและสนใจจริงย่อมได้รับความสำเร็จด้านอาชีพสูงกว่าการประกอบอาชีพโดยไม่ชอบ ไม่มีความถนัด หรือมีก็น้อยมาก และหลักการเลือกอาชีพประเภทนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลด้วยเป็นสิ่งสำคัญ
2. การเลือกอาชีพด้วยการลองทำ การลองทำอาชีพต่าง ๆ มีโอกาสที่จะช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพได้ดีขึ้น เพราะเมื่อได้ลงมือปฏิบัติมีความพอใจมองเห็นอนาคตของงานนั้น ๆ ก็จะก่อให้เกิดความรักเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในงานนั้น ๆ
3. การเลือกอาชีพตามวัยและวุฒิภาวะ บุคคลจะมีความสนใจอาชีพแตกต่างกันตามวัยและวุฒิภาวะทั้งนี้การตัดสินใจเลือกอาชีพใด ๆ นั้นเกิดจากบุคคลมีค่านิยมด้านอาชีพ และกำหนดจุดหมายปลายทางชีวิตในอนาคตต่าง ๆ กันตามวัยที่นึกคิด
4. การเลือกอาชีพตามกลุ่มอาชีพ ตลอดเวลาที่เด็กเจริญเติบโตนั้นจะเรียนรู้และรู้จักอาชีพต่าง ๆ จากบิดามารดา ผู้ปกครอง และชุมชนด้วยการหยั่งคว้าว่าเขาทำงานได้ดีในกลุ่มอาชีพใด และจะรู้ตัวว่าเขาสามารถเจริญเติบโตในสังคมแวดล้อมอย่างไร ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดไว้ด้วยผลของความเกี่ยวข้องกันระหว่างบุคลิกลักษณะกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว

5. การเลือกอาชีพตามพื้นฐานครอบครัวและสังคมแวดล้อม กระบวนการตัดสินใจของบุคคลจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรงกับพื้นฐานครอบครัว และสภาพสังคมแวดล้อมของบุคคลเป็นอย่างมากกล่าวคือ จะเกี่ยวข้องกับระดับรายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อม และความเป็นมาของตระกูลในอดีต

6. การเลือกอาชีพตามเกณฑ์ความต้องการ บุคคลจะมีเกณฑ์ความต้องการในการประกอบอาชีพ ได้แก่

- 6.1 ความต้องการให้เป็นที่ยอมรับนับถือ
- 6.2 ความต้องการความอบอุ่นและมีประสบการณ์ที่ผูกพันสัมพันธ์ต่อกันเป็นอย่างดี
- 6.3 ต้องการให้ตนเองสามารถทำงานได้และประสบผลสำเร็จ
- 6.4 ต้องการความเก่งและความเป็นเลิศในการทำงาน
- 6.5 ต้องการสวัสดิการที่ดี
- 6.6 ต้องการความอิสระในการแสดงออกและวางตน
- 6.7 ต้องการมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดี
- 6.8 ต้องการสิ่งที่ท้าทายและต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น

โรเบิร์ต ฮอปพ็อค (ศุภวดี บุญญวงษ์. 2530 ; อ้างอิงมาจาก Robert Hoppock. 1986) ได้เสนอแนวความคิดเพื่อใช้ในการแนะแนวอาชีพ ดังนี้

1. การจ้างบุคคลเข้าไปทำงาน
2. ธรรมชาติของงาน
3. สภาพแวดล้อมของการทำงาน
4. คุณสมบัติ
 - 4.1 อายุ มีการกำหนดอายุหรือไม่
 - 4.2 เพศ ประเภทของงานเป็นงานเฉพาะสำหรับชายหรือหญิง
 - 4.3 ความถนัด ความสนใจ
5. ความก้าวหน้าในด้านอาชีพ ทางสู่ความก้าวหน้าในการทำงาน
6. รายได้หรือผลตอบแทน
 - 6.1 รายได้ต่อสัปดาห์ เดือน หรือปี
 - 6.2 รายได้เหมาะสมกับสังคมหรือไม่
 - 6.3 โอกาสจะได้รับรายได้อื่น ๆ

7. ความชำนาญในการวิเคราะห์ตนเอง

7.1 ด้านสังคม

7.2 ด้านสติปัญญา

7.3 ด้านเศรษฐกิจ

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน

ปฐม นิคมานนท์ (2524 : 27) กล่าวว่า มูลเหตุจูงใจ เป็นสภาวะหรือสภาพของอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งและมุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง

ธำรงค์ดี หมั่นจักร และศรีสง่า กรรณสูต (2524 : 105) กล่าวว่ามูลเหตุจูงใจ คือ ภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นโดยสิ่งเร้า แรงขับ หรือสิ่งจูงใจต่าง ๆ ให้แสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่มีคุณค่าต่อบุคคลนั้น ๆ

กิลฟอร์ด และเกรย์ (สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. 2540 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1970) กล่าวว่ามูลเหตุจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งพยายามกระทำการให้อีกบุคคลหนึ่งหรือหลาย ๆ คนมีความเห็นคล้อยตามกับตน

กูด (สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. 2540 ; อ้างอิงมาจาก Good. 1973) กล่าวว่า มูลเหตุจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งพยายามกระทำการให้อีกบุคคลหนึ่งหรือหลาย ๆ คนมีความเห็นคล้อยตามกับตน

คิคค์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 ; อ้างอิงมาจาก Kidd.) กล่าวว่า แรงจูงใจ “เป็น สิ่งโน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ”

โลเวล (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 ; อ้างอิงมาจาก Bernard R. Lovell. 1980) กล่าวว่า แรงจูงใจ เป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้

กล่าวโดยสรุป มูลเหตุจูงใจ หมายถึงสิ่งเร้า สิ่งจูงใจ หรือแรงกระตุ้นที่ ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนเองปรารถนาและสนใจเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่ง มูลเหตุจูงใจของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ทำให้เป้าหมายของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป ตามความเข้มของแรงจูงใจในการที่จะอยากเรียนรู้ในสิ่งนั้น ดังนั้นในการเลือกเรียนของนักเรียนถ้ามีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนก็จะสร้างการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น เพราะการตั้งใจเรียนและการใช้เวลาว่างในการศึกษาเล่าเรียน ล้วนเป็นผลสะท้อนมาจากมูลเหตุจูงใจของผู้เรียนทั้งสิ้น

ประเภทของมูลเหตุจูงใจ

มูลเหตุจูงใจแบ่งตามเหตุผลเบื้องหลังในการแสดงออกของพฤติกรรม แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 227)

1. มูลเหตุจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าที่จะกระทำด้วยความเต็มใจ หรือสภาวะที่บุคคลที่มีความต้องการ และอยากแสดงพฤติกรรมบางอย่าง ด้วยเหตุผลและด้วยความชอบของตัวเองได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ประสบการณ์เดิมของบุคคล ดังนั้น นักจิตวิทยาเชื่อกันว่ามูลเหตุจูงใจภายในมีความสำคัญกว่า มูลเหตุจูงใจภายนอก เพราะมูลเหตุจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลทำให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จ มากกว่า เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ เป็นต้น มูลเหตุจูงใจภายใน แบ่งได้ดังนี้

1.1 ความสนใจ (Interest) ความสนใจเป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นภายใน ตัวบุคคล เมื่อมีสิ่งหนึ่งมาเร้าความรู้สึกอันนี้อาจคงอยู่ต่อไปทั้ง ๆ ที่สิ่งเร้านั้นไม่ปรากฏในขณะนั้น ความสนใจจึงเป็นลักษณะของความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล เป็นเรื่องเฉพาะบุคคลเป็น ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และความมุ่งมั่นที่จะทำให้ เกิดผลสำเร็จ

1.1.1 ประเภทของความสนใจ

1) ความสนใจภายใน ความสนใจชนิดนี้เกิดขึ้นเองกับบุคคลตาม ธรรมชาติคล้ายสัญชาตญาณ รู้สึกพอใจและสนใจอยากคิดอยากทำ เพราะการกระทำในสิ่งนั้น ไปช่วยสนองความต้องการที่บุคคลรู้สึกว่าเป็นจะต้องทำให้สำเร็จลุล่วงไป

2) ความสนใจภายนอก ความสนใจนี้เกิดขึ้นภายหลัง หรือเป็นสิ่งที่ หามาได้โดยปฏิบัติชอบใช้และคิดว่าเป็นชนิดที่ได้ผลดี สาเหตุเกิดขึ้นมาจากหลายสถานการณ์ เช่น ความหวังว่าจะได้รับรางวัล ได้รับเกียรติยศ หรือได้รับสิทธิพิเศษ

1.1.2 สาเหตุของความสนใจของนักเรียน (ประยูรศรี มณีสร. 2532 : 270)

- 1) เนื่องจากมองเห็นคุณค่าของสิ่งเหล่านั้น
- 2) มีความถนัดและมีประสบการณ์ต่อสิ่งนั้น
- 3) สิ่งนั้นมีความหมายต่อตนเองและสัมพันธ์กับชีวิตจริง
- 4) เกิดเหตุจูงใจของสิ่งเร้า
- 5) สิ่งเหล่านั้นเป็นของแปลกใหม่ น่าตื่นเต้น

ความสนใจของนักเรียนมีความแตกต่างกันตามลักษณะของบุคคล เช่น สนใจ ในอาชีพ จะตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองและคุณสมบัติส่วนตัวเพื่อ

ที่จะนำคนไปสู่ความสำเร็จในด้านอาชีพการงาน และพบว่าอาชีพกับความสนใจของวัยรุ่นส่วนมากจะเลือกอาชีพตามบิดามารดา ตามเพื่อนที่ใกล้ชิด และสิ่งที่ตนเองถนัด

ปราณี รามสูต (2528 : 26) กล่าวถึง ความสนใจทางการศึกษา นักศึกษามักจะสนใจการเรียนที่เขาได้มีโอกาสเป็นตัวของเขาเอง ดังนั้นวิธีที่จะสร้างสิ่งจูงใจให้นักเรียนมีความต้องการอยากเรียน อยากรู้ อยากเห็น มีความสนใจในการเรียนแตกต่างกัน และการที่นักเรียนสนใจที่จะศึกษาต่อเกิดจากมีการวางแผนเป้าหมายในการศึกษาต่อของตัวเองไว้ คนเราหากมีเป้าหมายมักจะมีความพยายาม และให้ความสนใจกระทำกิจกรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ความสนใจในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ได้รับอิทธิพลมากจากการได้เห็นได้ใกล้ชิดการทำงานของสมาชิกในบ้านหรือจากเพื่อนวัยสูงกว่าซึ่งประสบความสำเร็จในงานอาชีพและอีกส่วนหนึ่งก็ได้รับอิทธิพลจากทัศนคติจากกลุ่มเพื่อนที่มีอาชีพต่าง ๆ และพบว่าในบางรายความสนใจในอาชีพของบิดามารดากับลูกไม่สอดคล้องกัน และจากการศึกษาของ สตรอง (Strong, 1951) ในการศึกษาระยะยาวเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางเลือกอาชีพที่เหมาะสม โดยพบว่า

- 1) คนทำงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในแบบทดสอบเกี่ยวกับอาชีพนั้นมากกว่าอาชีพอื่น
- 2) คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในอาชีพนั้นมากกว่าที่จะได้จากคนที่สนใจในอาชีพนั้นเท่านั้น
- 3) คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในอาชีพนั้นมากกว่าคนที่คิดจะเปลี่ยนอาชีพนั้นไปยังอาชีพอื่น
- 4) คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ต้องการเปลี่ยนไปยังอาชีพอื่นจะได้คะแนนในอาชีพอื่นมากกว่าคนที่อยู่ในอาชีพอื่นรวมทั้งอาชีพเดิมด้วย

สรุปได้ว่า “ความสนใจ” เป็นลักษณะของความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเกิดขึ้นภายในของบุคคลโดยธรรมชาติ เป็นลักษณะคล้ายสัญชาตญาณ และที่เกิดจากภายนอกเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังจากรับปฏิกริยาจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากระทบ อันเนื่องมาจากการมองเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นหรือมีความถนัด สิ่งนั้นมีความหมายต่อตนเอง เป็นของแปลกใหม่น่าตื่นเต้น และเกิดจากเหตุจูงใจของสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เป็นต้น

1.2 ความถนัด (Aptitude) ชวาล แพร์ติกุล (2513 : 56) กล่าวว่า ความถนัดหมายถึงสมรรถวิสัยและทิศทางแห่งความเจริญงอกงามของสมองหรือเป็นขีดระดับความสามารถขั้นสูงสุดของบุคคลที่เขาอาจมีได้ต่อการเรียนรู้และฝึกฝนในวิทยาการและทักษะต่าง ๆ ถ้าหากเขาได้รับการฝึกสอนและประสบการณ์ที่เหมาะสม กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528 : 48) ให้ความหมายของคำว่า

ความถนัด เป็นความแตกต่างที่เกี่ยวกับการแสดงความสามารถในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลในการประกอบอาชีพหรือการเลือกกิจกรรมใดก็ตาม ฮาล์น และแมคคลิน (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Hain and Macclean. 1955) ความถนัดเป็นศักยภาพที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลหรือสมรรถวิสัยที่ยังไม่ได้พัฒนาให้งอกงามแต่เป็นรากฐานที่ทำให้ตัวบุคคลเกิดความสามารถและทักษะตลอดจนความสัมฤทธิ์ผลต่าง ๆ ได้

ความถนัดจึงเป็นความสามารถที่มีมาตั้งแต่กำเนิดและแฝงอยู่ในตัวบุคคลนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่การทำงานหรือการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะเป็นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้านก็ได้ หากบุคคลนั้นได้รับการฝึกฝนหรือได้รับประสบการณ์จากสิ่งนั้นในช่วงเวลาที่เหมาะสมทำให้เขาสามารถที่จะทำงานเหล่านั้นได้สัมฤทธิ์ผลหรืออย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ความต้องการ (Need) กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 221) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องได้รับเพื่อการดำรงชีวิตของอินทรีย์ เมอร์เรย์ (หยุดย อติชาติพงศ์. 2523 : 224 ; อ้างอิงมาจาก Murray. 1979) กล่าวว่าความต้องการของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นเกิดขึ้นจากภายในร่างกายหรือเกิดขึ้นจากสังคมจะมีความเท่าเทียมกัน หากเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันจะไม่มีความต้องการใดความต้องการหนึ่งที่มีความสำคัญกว่าความต้องการอื่น ดังนั้นการเลือกแสดงพฤติกรรมตอบสนองความต้องการจึงไม่แน่นอน ไม่สามารถระบุได้ว่าอินทรีย์จะเลือกตอบสนองความต้องการใดก่อน แรตส์และเมอเรลล์ (หยุดย อติชาติพงศ์. 2523 : 225 ; อ้างอิงมาจาก Rats and Merrill. 1966) กล่าวถึงความต้องการความสำเร็จมักจะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม สิ่งหนึ่งที่เขาพบก็คือบุคคลต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ที่เขาตั้งใจไว้เช่นเดียวกับ เมอร์เรย์ กล่าวถึงความต้องการทางจิตวิทยาของคนเราที่ต้องการเอาชนะ สิ่ง ที่คขวางทั้งปวง ความ ต้องการฟันฝ่าความยากลำบาก ต้องการที่จะเอาชนะความล้มเหลว ต้องการยอมรับนับถือ -ความต้องการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น ต้องการที่จะให้ผู้อื่นรับรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง ต้องการให้ผู้อื่นสนใจ ทางด้านมาสโลว์ (Maslow. 1971) กล่าวถึง ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Need) ความต้องการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมจะมีความต้องการหนึ่งที่มีความสำคัญมากกว่าความต้องการอีกสิ่งหนึ่ง อินทรีย์จะเลือกตอบสนองความต้องการที่สำคัญกว่าเสมอ

1.4 ความสามารถ (Capability) ความสามารถของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้จะแตกต่างกันออกไปความสามารถเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาให้คนเราเป็นที่ยอมรับของสังคมและชีวิตครอบครัว กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 187) แสดงความเห็นว่าคุณสามารถเป็นความรู้และทักษะที่บุคคลมีในปัจจุบันเป็นความสามารถที่นำมาใช้ได้ รวมถึงศักยภาพของบุคคลในการเรียนรู้ และต้องมีการพัฒนาที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา

การพัฒนาความสามารถของวัยรุ่นเกี่ยวกับงาน การยอมรับของสังคม หรือชีวิต
ครอบครัว มีดังนี้ (จรูญ ทองถาวร . 2530 : 291 – 301)

- 1) ความสามารถทางร่างกายเป็นช่วงปรับตัวและการแก้ปัญหาที่ย่างยากต่าง ๆ เป็น
ความสามารถทางร่างกาย
- 2) ความสามารถทางความว่องไวเป็นช่วงที่กระฉับกระเฉงว่องไวในการเรียน
ทักษะการเคลื่อนไหวสามารถที่จะคำนวณความสามารถของตนที่จะทำงานที่ได้รับการมอบหมาย
ให้สำเร็จได้
- 3) ความสามารถทางสมองที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การหาเหตุผลและความคิด
สร้างสรรค์
- 4) การชักจูงการยอมรับของกลุ่มสังคม เป็นสิ่งเร้าให้มีความสามารถได้เร็วขึ้น
- 5) แบบบทบาทหลังจากจบการศึกษา บทบาทผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เลียนแบบบทบาท
จากผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นบิดามารดา เพื่อนร่วมงาน หรือผู้บริหาร เป็นต้น

ความสามารถ พอสรุปได้ว่า อุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาความสามารถของบุคคล
ก็คือการวางรากฐานที่ยังไม่เพียงพอ งานอาชีพที่ยังฝึกฝนไม่ดีและไม่มีความเข้าใจ ซึ่งทำให้บุคคล
วัยนี้ต้องใช้เวลาและความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม อุปสรรคทางด้านสุขภาพ
ร่างกายที่ไม่แข็งแรงสมบูรณ์ การปฏิบัติไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่เคยเรียนมา การฝึกฝนที่ได้รับจากบ้าน
หรือโรงเรียนไม่สัมพันธ์กับภาคปฏิบัติ และอิทธิพลของกลุ่มมากเกินไป การปรับตัวเข้ากับอาชีพ
พบว่า บางคนปรับตัวให้เข้ากับ ความหมดหวังและความโกรธเคืองกับอาชีพที่ไม่เปิดโอกาสให้เขา
ได้แสดงความสามารถการเลือกอาชีพของคนหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะได้รับการฝึกฝนสำหรับการ
ทำงานหลังจากจบการศึกษาตามหลักสูตร หวังจะได้ทำงานอย่างที่ต้องการ แต่งานที่ต้องการไม่มี
ให้เลือกหรือมีงานที่ตนเองขาดคุณสมบัติไม่ได้รับการฝึกฝนทางด้านนั้นมาก่อน

1.5 ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Early Experience) กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์
(2528 : 233) กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์เดิม ก็คือ ภูมิหลังของบุคคลนั้นเองที่มีอยู่เดิมไม่ว่าจะเป็น
ด้านความรู้ ความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานต่อสิ่งที่กำลังจะกระทำอยู่ว่า มีลักษณะการกระทำสิ่งนั้นมาก่อน
มีจำนวนบ่อยครั้งเพียงใดในการฝึกฝนทั้งในด้านทักษะและความชำนาญ จำเนียร ช่วงโชติ (2519 :
85) กล่าวว่า ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ก็คือ การนำความคิด ความรู้ และการกระทำที่ได้เคย
ปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้วในอดีตซึ่งมีความสำคัญมากในการช่วยตีความหรือแปลความหมายของอาการ
สัมผัสได้โดยแจ่มชัด จะมีลักษณะที่เป็น ความรู้ที่แน่นอนถูกต้อง ชัดเจน และมีปริมาณมาก
รู้หลายอย่างจึงจะช่วยแปลความหมายต่าง ๆ ได้สะดวกและถูกต้องดี

ดังนั้น หากบุคคลใดที่มีประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมมากเท่าใด ย่อมทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย เพราะประสบการณ์เดิมจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลนั้นได้เปรียบในการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและสัมฤทธิ์ผล

2. เหตุจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาพของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอกเช่น การให้รางวัล การลงโทษ การแข่งขัน การคำหิ การขบถของชมเชย การยอมรับ การมีชื่อเสียง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้มองเห็นจุดหมายและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยทั่วไป ได้แก่ “บุคลิกภาพ”

บุคลิกภาพ (Personality) อารี พันธุ์ณี (2541 : 1 - 15) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง กระบวนการรวมกันระหว่างลักษณะต่าง ๆ ของร่างกายกับจิตที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมซึ่งทำให้บุคคลรับรู้และรวมกันเป็นลักษณะเฉพาะประจำของแต่ละบุคคล กิลด์ฟอร์ด (อารี พันธุ์ณี. 2541 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1970) ให้ความหมายของคำว่า บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล หมายถึง รูปร่างลักษณะ คุณสมบัติของสติปัญญา ความถนัดและความสามารถพิเศษรวมทั้งความสนใจของแต่ละบุคคล พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นภายนอกและเป็นลักษณะของอาการทางโรคจิตชนิดหนึ่งด้วย กอร์ดอน (อารี พันธุ์ณี. 2541 ; อ้างอิงมาจาก Gordon.) บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่เป็นส่วนรวมของแต่ละบุคคลที่เห็นเด่นชัด จะประกอบไปด้วยลักษณะทางกายและทางจิตซึ่งทำให้เราสามารถปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้

ด้วยเหตุนี้ บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล จะมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลจะมีผลต่อการถ่ายทอดการเรียนรู้สถานการณ์ใหม่โดยใช้ความรู้เดิมได้เช่น บุคคลที่มีปฏิภาณไหวพริบว่องไวจะเป็นคนเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

สรุปได้ว่าเหตุจูงใจทั้ง 2 ประเภท ไม่ว่าจะเป็นเหตุจูงใจภายใน หรือเหตุจูงใจภายนอกก็ตามต่างก็มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน แต่เหตุจูงใจภายในมีคุณสมบัติหรือคุณค่าเหนือกว่าเหตุจูงใจภายนอกเพียงแต่เหตุจูงใจภายในเป็นสิ่งที่ปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ยากกว่า ดังนั้นในการใช้เหตุจูงใจกับนักเรียนมักใช้เหตุจูงใจภายนอกก่อน

ประโยชน์ของมูลเหตุจูงใจ

กิตติมา ปรีดีคิลก (2529 : 174) ได้ระบุถึงประโยชน์ของการจูงใจดังนี้

1. บุคคลมีความภาคภูมิใจในหน้าที่การงานที่จะทำ
2. เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มที่
3. รู้จักหน้าที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. มีความสนใจในการสร้างสรรค์ มุ่งทำงานอย่างเต็มที่

5. สนใจและพอใจที่จะทำสิ่งนั้นอย่างเต็มกำลังความสามารถ

ดังนั้น มุลเหตุจูงใจในการเรียน คือ พลังกระตุ้นพฤติกรรมในแต่ละบุคคลให้ใช้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนไปในทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย การศึกษามุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนของนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สถานศึกษาจะต้องสนใจเพื่อเป็นพลังผลักดันให้นักเรียนในสถานศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามต้องการ

ทฤษฎีว่าด้วยมุลเหตุจูงใจ

ทฤษฎีทางด้านมุลเหตุจูงใจ (เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. 2529 : 19 – 39) มีการพัฒนามาจากทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหา ซึ่งเน้นถึงความต้องการภายในเป็นความต้องการเบื้องต้นที่ทำให้พฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นคงอยู่ และทฤษฎีว่าด้วยขบวนการ เน้นถึงขบวนการของความคิดและกลวิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุให้มนุษย์เราเลือกพฤติกรรมเฉพาะอย่างขึ้น

ทฤษฎีมุลเหตุจูงใจว่าด้วยเนื้อหา มาสโลว์ เป็นนักจิตวิทยาได้พัฒนาทฤษฎีมุลเหตุจูงใจของมนุษย์โดยมีแนวคิดที่ว่าความต้องการของมนุษย์มีเป็นขั้นตอน ถ้าความต้องการอันหนึ่งได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้วความต้องการถัดไปที่สูงกว่าก็จะเกิดขึ้น ความต้องการนี้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย คือ การทำให้เกิดความพึงพอใจให้แก่ร่างกายในเมื่อเกิดความหิว ความกระหาย ความง่วง และความปรารถนาทางเพศ เป็นแรงขับของมนุษย์เพื่อให้ตนเองอยู่รอด มาสโลว์ พิจารณาว่าความต้องการด้านร่างกายเป็นเสมือนพื้นฐานที่มาก่อนความต้องการสิ่งอื่นทั้งหมด

2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย คือ ความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการทางด้านปลอดภัยจะเกิดตามมา ทั้งด้านร่างกายและความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ มาสโลว์ กล่าวว่า ผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดี ร่างกายปกติและมีการดำรงชีวิตเหมือนบุคคลทั่วไปจะมีความพอใจในความมั่นคงที่เขาได้อยู่ แต่ถ้าสังคมดำเนินไปด้วยความสงบเป็นสังคมที่ดีทั่ว ๆ ไป จะทำให้บุคคลหรือสมาชิกของสังคมนั้นรู้สึกว่าเขาเองมีความปลอดภัยมั่นคง

3. ความต้องการทางด้านสังคมหรือความรักหรือการยอมรับเป็นพวกพ้อง คือ ความต้องการที่จะมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มได้รับการยอมรับและมีความสำคัญต่อกลุ่ม เป็นความต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ แสวงหาเพื่อน เป็นความต้องการที่จะเป็นผู้ให้ความรักและได้รับความรักจากคนอื่นด้วย

4. ความต้องการมีชื่อเสียงมีฐานะเด่นทางสังคม คือความต้องการที่จะเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองและมีบุคคลอื่นยอมรับนับถือ ความพึงพอใจในการที่มีฐานะเด่นทางสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่ความเชื่อมั่นในตนเองและความรู้สึกว่าคุณค่า

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด เมื่อความต้องการทางด้านร่างกาย ความปลอดภัย ด้านสังคม ความมีฐานะเด่นทางด้านสังคม ได้รับการตอบสนองแล้วคนผู้นั้นจะมีความรู้สึกไม่พอใจเขาจะพยายามทำเพื่อการมีชีวิตที่ดีขึ้น มีความต้องการที่จะมีความรู้สึกว่าเขามีความก้าวหน้าในการที่ได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่กับความสามารถและทักษะที่ตนชอบ

ทฤษฎีมูลเหตุของใจที่ว่าด้วยขบวนการ เดวิด แมคคิลเลนด นักจิตวิทยา ได้เสนอแนวคิดที่ว่าเหตุของใจในการปฏิบัติงานมี 3 ประการคือ

1. ความต้องการความสำเร็จ เพื่อให้งานนั้นประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมาย

2. ความต้องการความรัก ความเป็นพวกพ้อง เป็นความปรารถนาเพื่อความเป็นมิตรและรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น

3. ความต้องการมีอำนาจบารมี เป็นความต้องการที่จะมีอำนาจในการบังคับบัญชาและมีอิทธิพลเหนือ หรือมีอิทธิพลต่อคนอื่น

เฟรดเดอริก เซอร์เบอร์ก จากการศึกษาเขาได้สรุปว่าองค์ประกอบที่นำไปสู่ความพอใจ ได้แก่ ความสำเร็จ การได้รับการยกย่อง ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และการมีโอกาสดำเนินงาน

เควิต ทิคแมน และโรเบิร์ต โอฮารา (พล แสงสว่าง. 2539; อ้างอิงมาจาก Tedman and O' Hara) มีแนวความคิดว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพ และการปรับตัวในการประกอบอาชีพ เป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและพัฒนาเป็นระยะเวลานาน ทิคแมนและโอฮารา ได้แบ่งพัฒนาการด้านอาชีพออกเป็นขั้นๆ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมเลือกอาชีพ (The Period of Anticipation of Decision Making or Preoccupation) ขั้นนี้เป็นขั้นที่บุคคลจะเผชิญกับปัญหาเฉพาะหน้า เช่น จะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะต้องเลือกเรียน หรือเริ่มคิดเตรียมการที่จะเลือกอาชีพต่อไปในอนาคตในขั้นนี้บุคคลจะใช้กระบวนการวิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม และก่อตัวเป็นความคิดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเรียนหรือเลือกอาชีพ ในขั้นนี้แบ่งย่อยออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้ คือ

1.1 ขั้นการสำรวจ (Exploration) ในขั้นนี้บุคคลจะสำรวจและประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ความก้าวหน้า และความต้องการ นอกจากนี้ยังมีการสำรวจลักษณะกลุ่มวิชาหรือลักษณะอาชีพ ข้อดีและข้อบกพร่องของอาชีพด้วย

1.2 ขั้นการก่อตัวของความคิด (Crystallization) เมื่อได้ประเมินตนเองและวิเคราะห์อาชีพหรือกลุ่มวิชาแล้วก็จะรวมตัวเป็นแนวความคิด ซึ่งจะนำไปใช้ในการตัดสินใจทดลองเลือกกลุ่มการเรียนหรืออาชีพ

1.3 ขั้นการลองเลือกอาชีพ (Choice) ในขั้นนี้บุคคลจะตัดสินใจลองเลือกกลุ่มการเรียนหรืออาชีพ

1.4 ขั้นการพิจารณารายละเอียดเพื่อความกระจ่างชัดเจนและแน่นอนในการตัดสินใจ (Clarification of Specification) ในขั้นนี้บุคคลจะหารายละเอียดเพิ่มเติมในกลุ่มวิชาหรืออาชีพที่เลือกอีกครั้งเพื่อการตัดสินใจที่แน่นอน

2. ขั้นการประกอบอาชีพและการปรับตัวในการทำงาน (The Period of Implementation and Adjustment) เมื่อบุคคลตัดสินใจเลือกกลุ่มการเรียนและอาชีพได้แล้ว ก็จะไปสู่ขั้นดำเนินการศึกษาหรือประกอบอาชีพตามที่ได้เลือกสรรแล้วนั้น ในขั้นนี้จะแบ่งย่อยได้เป็น 3 ขั้น คือ

2.1 ขั้นนำตนเองเข้าสู่การศึกษาและทำงาน (Induction) ขั้นนี้บุคคลจะเข้าทำงานหรือศึกษาตามกลุ่มวิชาที่ตนได้ตัดสินใจเลือกแล้ว

2.2 ขั้นการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง (Transition or Reformation) ถ้าบุคคลประสบปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาหรือประกอบอาชีพในกลุ่มวิชาที่เลือกนั้น บุคคลก็จะปรับปรุงตนเองหรือสำรวจตนเองและอาชีพหรือกลุ่มวิชาที่เรียนใหม่เพื่อไปสู่การตัดสินใจเลือกการศึกษาหรืออาชีพใหม่ให้เหมาะสมต่อไป

2.3 ขั้นความมั่นคงในการประกอบอาชีพ (Maintenance or Integration) ถ้าบุคคลประสบความสำเร็จในการศึกษาหรือประกอบอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้วนั้นก็จะเป็นการกำลังใจให้บุคคลมุ่งมั่นศึกษาหรือประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait - Factor Theory)

ไครทส์ (Crites, 1969 : 90) ได้กล่าวถึงแนวคิดของทฤษฎีนี้ว่า การให้บุคคลได้รู้จักคุณลักษณะต่าง ๆ ของตนเอง รู้จักลักษณะและข้อกำหนดของงานอาชีพ แล้วเลือกงานอาชีพหรือสาขาวิชาเรียนที่มีข้อกำหนดตรงตามคุณลักษณะของบุคคล ทฤษฎีคุณลักษณะนี้มีพื้นฐานแนวความเชื่อในเรื่องจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคล คือ บุคคลย่อมมีคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น

สติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกลักษณะ ฯลฯ แตกต่างกันไปตามรูปแบบของ ทฤษฎี

ทฤษฎีคุณลักษณะ ประกอบด้วย

1. ความรู้จักตนเอง (Knowing oneself) โดยบุคคลจะวิเคราะห์คุณสมบัติต่าง ๆ และองค์ประกอบของตนเอง เช่น ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ บุคลิกภาพ และฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น
2. รู้จักโลกของงาน (Knowing the world of work) บุคคลจะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพ เช่น ลักษณะของอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพนั้น
3. พัฒนาความสำนึกและเหตุผลของความเป็นจริง (Developing a sense of Truereasoning) โดยอาศัยหลักการในข้อ 1 และข้อ 2 ประกอบกันเพื่อบุคคลจะได้พิจารณาตนเองว่าสิ่งที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด ในระหว่างข้อเท็จจริงในข้อ 1 และข้อ 2 นั้นอยู่ที่ใด

ทฤษฎีของฮอปพอก (Hoppock, 1968)

โรเบิร์ต ฮอปพอก (Robert Hoppock) ได้ศึกษาพัฒนาการของเด็กพบว่า การเลือกงาน อาชีพนั้นเป็นกระบวนการ ที่เริ่มขึ้นตั้งแต่แรกเกิด จนกระทั่งหมดอายุ การตัดสินใจเลือกงาน อาชีพนั้น แบ่งออกเป็นได้ 3 ระยะด้วยกันคือ

1. ระยะความเพ้อฝัน (Fantasy Choices) คือ ระยะก่อนอายุ 11 ปี เป็นระยะที่เด็กรับรู้เกี่ยวกับอาชีพซึ่งเด็กจะคิดว่าเขาจะเป็นอะไรก็ได้ทุกอย่างที่เขาอยากจะเป็น ขึ้นอยู่กับความต้องการจะเป็นหรือความต้องการที่จะประกอบอาชีพของเขาเป็นหลัก
2. ระยะทดลอง (Tentative Choices) ระยะอายุ 11 – 17 ปี เป็นระยะที่เด็กลองเลือกอาชีพดูก่อนโดยจะเริ่มนำเอาความสนใจ ความสามารถพิเศษ และค่านิยม เข้ามาร่วมประกอบด้วยนับเป็นระยะเข้าสู่วัยรุ่น
3. ระยะรู้จักสภาพที่เป็นจริง (Realistic Choices) คือระยะตั้งแต่อายุ 17 ปี ไปจนถึงวัยเริ่มเป็นผู้ใหญ่เป็นระยะที่สามารถตัดสินใจได้แน่นอนว่าควรเลือกงานอาชีพใด เพราะเป็นวัยที่กำลังหางานทำโดยที่ไม่ขัดกับความสนใจ ความสามารถพิเศษ และค่านิยม

สรุปว่า บุคคลเลือกเรียนอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเองเพราะเชื่อว่าอาชีพนั้นจะสนองความต้องการและเป็นเหตุจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเขา

ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพของเมอร์เรย์ (อาร์ พันธัมณี. 2541 : 1 - 15 ; อ้างถึง Frank Murray: 1979) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า สมอเป็นอวัยวะที่ซับซ้อนและเป็นตัวควบคุมสั่งการให้บุคคลดำเนินพฤติกรรมต่าง ๆ ภายใต้การทำงานของสมอ เช่น ความสามารถในการคิดแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ การปรับตัว เป็นต้น จนอาจกล่าวได้ว่า “ถ้าไม่มีสมอก็จะไม่มีบุคลิกภาพ” (No Brain, No Personality)

โครงสร้างของบุคลิกภาพ ประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ ดังนี้

1. สถิติปัญญา หรือความสามารถพิเศษ เป็นคุณสมบัติทางสมอเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคนสามารถจะทำอะไรได้บ้างถ้าบุคคลผู้นั้นพยายามจะกระทำ คือ ความถนัดทางธรรมชาติ และความสัมฤทธิ์ผล

2. อารมณ์ เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของจิตใจที่ตอบโต้กับสิ่งแวดล้อม เช่นความรู้สึกมั่นใจ ความรู้สึกเกรง เป็นต้น

3. เหตุจูงใจ เป็นลักษณะด้านความต้องการ ด้านความสนใจ และด้านทัศนคติ ที่จะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของเขาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

4. พฤติกรรมหรือการแสดงออก เป็นการตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งเร้าไม่ว่าสิ่งเร้านั้นจะเกิดจากภายในหรือภายนอกร่างกายมาจูงใจให้แสดงพฤติกรรม

บุคลิกภาพของนักบัญชี

สุพรรณ สุชาธรรม และพะยอม สิงห์เสนห์ (2502 : 7 - 8) ได้อธิบายคุณสมบัติส่วนตัวของนักบัญชีไว้ดังนี้

1. ความสำเร็จในอาชีพผู้สอบบัญชีเริ่มต้นขึ้นอยู่กับนักบัญชีที่ดีและมีชื่อเสียง ต้องมีอุดมคติสูง ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและความกดดันของบุคคลใด ๆ

2. ผู้สอบบัญชีควรเป็นผู้มีวัฒนธรรมสูง

3. ในการสอบบัญชานั้นโดยปกติจะต้องมีผู้ช่วยหรือลูกมือในการดำเนินงาน ฉะนั้นตัวผู้สอบบัญชีควรจะต้องมีวิธีการควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนความสามารถในการเป็นผู้นำ ถ้าปราศจากคุณสมบัติในข้อนี้ฐานะของผู้สอบบัญชีนับวันแต่จะค่อยลดลง

4. บุคลิกลักษณะที่ดี รู้จักตัดสินใจ รักษาเกียรติยศและศักดิ์ศรี สามารถควบคุมตนเองได้ ผู้สอบบัญชีที่เพิ่งเริ่มอาชีพใหม่ ๆ ต้องปลูกฝังนิสัยให้รู้จักช่วยตนเอง บางครั้งเขาไม่อยู่ในฐานะที่จะไต่ถามผู้อื่นได้เสมอไป จำเป็นต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยตนเองแม้ว่าการทำงาน

บางครั้งอาจผิดพลาดไปบ้าง แต่ผู้ที่อยู่เหนือกว่าอาจจะช่วยแก้ไขให้ได้ เขาควรจะแสดงความ สามารถเพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเองเสียก่อน อันจะเป็นทางนำให้ผู้อื่นให้ความไว้วางใจ

5. บุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระนั้นจะต้องมีความซื่อสัตย์ มีศีลธรรมอันดีงาม ขยันขันแข็ง และตั้งใจทำงานอย่างจริงจัง ผู้สอบบัญชีต้องทำงานตรงไปตรงมาด้วยความระมัดระวังกล้าที่จะให้ ผู้อื่นเห็นว่าวิธีการอย่างใดจึงจะสมควรสำหรับกิจการหรือกรณีหนึ่ง

6. รู้จักปรับปรุงตัวในการรับกับความเจริญก้าวหน้า บริการของผู้สอบบัญชีในด้านช่วย ผู้บริหารนับวันแต่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการขยายตัวของธุรกิจการค้าได้มีขึ้นโดยไม่หยุดยั้งความ สามารถในด้านการให้บริการเหล่านี้ย่อมขึ้นอยู่กับ การรับความเจริญก้าวหน้า โดยจะต้องพยายาม ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ

7. ผู้สอบบัญชีจะต้องมีความสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่พบไม่ว่าจะเป็นปัญหาใน ด้านการสอบบัญชี หลักการบัญชีหรืองบการเงินก็ดี โดยชี้ให้เห็นข้อเท็จจริง และเหตุผลประกอบ ต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงประการหนึ่งประการใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความรู้และความชำนาญ งานของผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีควรมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและชี้แจงให้ผู้อื่น เข้าใจด้วยและในการแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชานั้นจะต้องมีเหตุผลประกอบ ไม่มีการลำเอียง หรือมีเรื่องเกี่ยวพันกับเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยปัจจุบันเพิ่งเล็งถึงความเป็นอิสระของ นักบัญชี

ข้อความดังกล่าวพอสรุปได้ว่าเนื่องจากลักษณะงานการสอบบัญชี ทำให้นักบัญชีผู้ทำหน้าที่ สอบบัญชีจะต้องมีบุคลิกภาพเด่น ๆ ในด้านความเป็นผู้มีคุณธรรม ความเป็นผู้นำ การเป็น ผู้สามารถควบคุมงาน การตัดสินใจที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง ขยันขันแข็ง และตั้งใจทำงาน มีความระมัดระวัง ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอและความสามารถในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง และชี้แจงให้คนอื่นเข้าใจได้

มีผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพบัญชีหลายคนยืนยันถึงคุณสมบัติของบุคลิกภาพนักบัญชีในด้าน ต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ฮาร์วีย์ กล่าวว่า นักบัญชีจะต้องสร้างบุคลิกภาพที่จะทำให้ผู้มาขอ คำปรึกษา ผู้บังคับบัญชา และผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อมั่น ซึ่งสลิมมิงส์ ยืนยันว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเป็นนักบัญชีก็คือ การได้เป็นผู้แนะนำที่ได้รับการไว้วางใจและขอมหาขถึง คุณสมบัติในด้านความซื่อสัตย์ การตัดสินใจ ทักษะในงานอาชีพ และความสามารถในการสื่อ ความหมายผลของบัญชีให้คนอื่นเข้าใจ ลิตเติลตัน เน้นในเรื่องความคิดที่ว่องไวและความสามารถในการจินตนาการอย่างมีเหตุผลและในทางสร้างสรรค์ ไชเวก เสริมว่าจะต้องนำความคิดและ ความสามารถดังกล่าวมาใช้ดีความงานในอดีตและคำแนะนำสำหรับการทำงานในอนาคตด้วย

ในปี 1966 ซีเล็นส์ แห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ได้ทำการวิจัยนิสิตใหม่ที่เลือกเรียนหรือเคยเลือกเรียนวิชาการบัญชีในหลายเรื่องด้วยกัน ผลของการศึกษาพบว่าเมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาวิชาการบัญชีกับนักศึกษาคณะอื่น ๆ นักศึกษาวิชาการบัญชีรู้จักประเมินตนเองค่อนข้างเคร่งศาสนา เป็นพวกหัวเก่าในเรื่องการเมืองและสังคม มีฐานะทางสังคมและทางเศรษฐกิจต่ำกว่านักศึกษาคณะอื่น ๆ แต่นักศึกษาวิชาการบัญชีไม่มีคุณลักษณะทางอารมณ์แตกต่างไปจากพวกอื่น ๆ

แอชเวอร์ท ได้ศึกษานักบัญชีจำนวน 677 คน ใน 224 บริษัท พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำงานบัญชี แสดงว่านักศึกษาที่เรียนดีจะทำงานได้ดีกว่านักศึกษาที่เรียนอ่อน ซึ่ง ฮาร์วี ยืนยันในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานบัญชีคะแนนที่นักศึกษาได้รับเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ประกอบการพิจารณา แม้ว่าคะแนนจะบอกได้แค่เพียงแคบ ๆ แต่คะแนนก็มีความสัมพันธ์กับสติปัญญาและความตั้งใจในการทำงานหนัก นักศึกษาที่ได้เกรด ต่ำกว่า B บริษัทธุรกิจจะไม่อยากรับเข้าทำงาน

ในปี 1959 มีการวิจัย 2 ครั้ง โดยได้รับทุนอุดหนุนจาก Ford Foundation และ Carnegie Corporation (Ashworth. 1968 : 47 – 48) พบว่านักศึกษาวิชาการบัญชีเป็นผู้ที่เรียนดีกว่านักศึกษาวิชาการธุรกิจแขนงอื่น ๆ

เมื่อไม่นานนักมีการสำรวจพบว่า ความรู้พื้นฐานทางการบัญชีไม่มีความจำเป็นต่อความสำเร็จในงานที่เกี่ยวกับการจัดการซึ่งขัดกับหลักวิชาของการบัญชี ศาสตราจารย์ทางวิชาการบัญชีและศาสตราจารย์ทางการบริหารธุรกิจกลุ่มหนึ่งได้โต้แย้งและยืนยันว่า พื้นฐานทางการบัญชีมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการ เพราะการจัดการขั้นสูงจะสำเร็จได้ด้วยดี ผู้จัดการต้องได้รับการศึกษาทางการบัญชีขั้นสูงมาแล้ว

การศึกษาครั้งที่หนึ่ง บุคคลทั้งสองได้ทำการวิจัยกับนักศึกษาจำนวน 99 คน ที่เรียนวิชาการบริหารธุรกิจ (Business Administration) ที่มหาวิทยาลัยแมริแลนด์ โดยให้นักศึกษาเหล่านี้เล่นเกมส์เกี่ยวกับการจัดการในรูปของบริษัท มีการแบ่งกลุ่มโดยกำหนดให้นักศึกษา 99 คน ประกอบอุตสาหกรรม 11 ประเภท ๆ หนึ่งประกอบด้วย 3 ทีม ๆ ละ 3 คน ทีมที่หนึ่งมีสมาชิกที่มีความรู้เฉพาะทางบัญชี ทีมที่สองประกอบด้วยสมาชิกที่มีวิชาเอกเหมือนกันแต่ไม่ใช่วิชาการบัญชี และทีมที่สามประกอบด้วยสมาชิกต่างวิชาเอกและไม่มีผู้ใดมีวิชาเอกทางบัญชี ผลของการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มสมาชิกที่มีความรู้เฉพาะทางบัญชีมีคะแนนสูงสุด จึงสรุปได้ว่า การฝึกทางการบัญชีมีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จในการจัดการขั้นสูง

การศึกษาครั้งที่สอง ทั้งสองคนได้ทดลองกับนักศึกษาที่เรียนวิชาการบริหารธุรกิจ 131 คน ที่มหาวิทยาลัยแมริแลนด์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเล่นเกมส์แบบเดียวกับการศึกษาครั้งที่หนึ่งแต่ให้

จำนวนสมาชิกในกลุ่มมีมากขึ้น 4-5 คน การแบ่งกลุ่มใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ 28 ทีม มีนักศึกษาบัญชีอยู่ 1 คน ใน 21 ทีม และอีก 7 ทีมมีนักศึกษาวิชาบัญชีอยู่ทีมละ 2 คน เมื่อเล่นเกมสลับสิ้นสุดลง ให้นักศึกษาแต่ละคนแบ่งเงิน 200,000 ดอลลาร์สหรัฐ ให้แก่เพื่อนๆ ในกลุ่มเดียวกันโดยถือความสามารถในการทำงานจากความสำเร็จในการทำงานและความพยายามในการทำงาน เมื่อหาค่าเฉลี่ยที่นักศึกษาทุกคนควรจะได้แล้วให้เปลี่ยนค่าเฉลี่ยเป็นเปอร์เซ็นต์ของเงินเดือนทั้งหมดที่จะจ่ายให้แก่ทีมหนึ่งๆ ผลของการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานและยังขยายข้อสรุปได้ว่า “ผู้ที่มีความรู้ทางการบัญชีทำงานเป็นตัวเชื่อมของผู้ที่ไม่มีความรู้ทางบัญชีซึ่งเท่ากับแสดงให้เห็นว่านักบัญชีได้ช่วยให้การทำงานเป็นทีมเป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น”

ในสมัยปัจจุบัน อาชีพการบัญชีได้เพิ่มความสำคัญในสังคมอเมริกัน แบรดิช ต้องการจะทราบว่า นักบัญชีผู้ประสบความสำเร็จจนได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารชั้นสูงมีจำนวนมากเพียงใด มีการเตรียมตัวอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมให้แก่นักศึกษา เขาส่งแบบสอบถาม 500 ข้อ ไปยังบริษัทใหญ่ ๆ 500 บริษัท ทางไปรษณีย์ ผลของการศึกษาปรากฏว่า ตำแหน่งที่ถือว่าเป็นตำแหน่งสูงสุดในการจัดการ คือ ประธานคณะกรรมการ ประธานบริษัท และรองประธานฝ่ายบริหาร วิศวกรดำรงตำแหน่งเหล่านี้เป็นอันดับหนึ่งคือราวร้อยละ 22 ตามด้วยพวกที่เรียนทางการจัดการอุตสาหกรรมราวร้อยละ 14 และนักบัญชีมาเป็นอันดับที่สาม โดยดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ดังกล่าวราวร้อยละ 13 แบรดิช อ้างว่าถ้าบุคคลในแง่ของการธุรกิจไม่นับ วงการอุตสาหกรรมแล้วจะเห็นชัดว่านักบัญชีเป็นผู้นำในการรับผิดชอบเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเท่ากับว่าความรู้พื้นฐานที่ได้จากการศึกษาวิชาการบัญชีประกอบกับโอกาสของอาชีพ ย่อมทำให้ผู้ที่ได้รับการศึกษามาเป็นอย่างคิโนั้นได้รับการเตรียมตัวไปสู่ความสำเร็จในตำแหน่งการบริหารชั้นสูง

จะเห็นว่าจากผลการวิจัยได้ยืนยันว่า โดยโอกาสและลักษณะของวิชาชีพตลอดจนลักษณะของงานบัญชีทำให้นักบัญชีจะต้องสร้างบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพของตนจึงประสบความสำเร็จในการทำงานได้ คุณลักษณะสำคัญ ๆ ที่นักบัญชีผู้ประสบความสำเร็จควรมีสูงกว่านักบัญชีผู้ไม่ประสบความสำเร็จน่าจะเป็นในด้านความเป็นผู้นำ การตัดสินใจและการรับผิดชอบ ความคิดสร้างสรรค์ ความมั่นใจในตนเอง ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ความสามารถในการจินตนาการ และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

วิชาการบัญชีถือได้ว่าเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญมากวิชาชีพหนึ่ง ไม่ว่ายุคสมัยใดอาชีพนักบัญชีได้ก้าวเข้ามามีส่วนสำคัญเสมอ ดังข้อความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันอังคารที่ 1 มิถุนายน 2542 ในหัวข้อ “สัปดาห์หน้า 1” ความตอนหนึ่งว่า

“ช่วงนี้ถ้าจะให้ลูกหลานเลือกเรียนระดับอาชีวศึกษา เขาแนะให้เรียนเกี่ยวกับบัญชีและตลาด
เหตุผลง่าย ๆ เพราะที่ผ่านมา 2 สาขา นี้รุ่งตลอดไม่เคยร่วงต่อให้โลกถล่ม แผ่นดินทลาย
ตลาดแรงงานด้านนี้ยังมีความต้องการอย่างต่อเนื่องสำหรับแรงงานที่จบตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
ที่ไม่น่าจะสมัครเรียนช่วงนี้คือ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ครุศาสตร์ นิเทศศาสตร์ และอื่น ๆ ที่น่าจะเรียน
มีแค่บัญชี บริหารสาขาการตลาด วิศวกรรมบางด้านโปรแกรมเมอร์ และเลขานุการที่พูดภาษาอังกฤษ
ได้นอกนั้นจบออกมาหืดขึ้นคอ”

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศิริชัย พงษ์วิชัย และวัชรารักษ์ สุริยาภิวัฒน์ (อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ. 2539 : 36-37 ;
อ้างอิงมาจาก ศิริชัย พงษ์วิชัย และวัชรารักษ์ สุริยาภิวัฒน์. 2526 : 44) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์ การบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัย
พบว่า เหตุูงใจที่ทำให้ นิสิตเลือกคณะบัญชีมากที่สุดคือ คาดว่าเมื่อเรียนจบแล้วหางานได้ง่าย
และพบว่า การที่ นิสิตเลือกคณะบัญชีตามเพื่อนเป็นเหตุูงใจน้อยที่สุดซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ ระวีวรรณ กัทรปรีชา (2524 : 117) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียน
ภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก 9
แห่ง ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่เป็น แรงจูงใจมากที่สุดได้แก่ ด้านความถนัดและความสนใจ
ใจ เหตุผลส่วนตัว อิทธิพลของครู และ อิทธิพลของค่านิยม ส่วนองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจ
น้อยที่สุดได้แก่ ด้านบิดามารดา เพื่อน และอิทธิพลจากทุนการศึกษา

นิศากร สุทธิวงศ์ (2533 : 109) ได้ศึกษาเรื่อง มูลเหตุูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพสื่อสาร
มวลชนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบ
ว่ามูลเหตุูงใจในการเลือกเรียนด้านข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนตัวและปัจจัยภายนอกมากที่สุดคือ
บุคลิกภาพและความถนัด รองลงมาคือ โอกาสที่ได้แสดงความสามารถและทำประโยชน์ต่อ
ส่วนรวม ความต้องการตลาดแรงงาน ระดับสติปัญญา เกียรติยศชื่อเสียงความภูมิใจ ผลการเรียน
การได้รับความชื่นชมจากบุคคลอื่น ความมั่นคงในชีวิต รายได้สิทธิพิเศษ ผลประโยชน์ ฐานะของ
ครอบครัว คำแนะนำหรือตัวอย่างจากผู้อื่น และสุดท้ายคือคำแนะนำของบิดามารดา มีมูลเหตุูงใจ
น้อยที่สุด

ระเบียบ อรชร (2537 : 172) ได้ศึกษาเรื่อง มูลเหตุูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพคหกรรม
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค

อาชีพศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มวลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาด้านลักษณะงานและความก้าวหน้าและด้านชื่อเสียงเกียรติยศและด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีมูลเหตุจูงใจในระดับมาก ส่วนด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง

อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ (2539 : 76) ได้ศึกษาเรื่องสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สิ่งจูงใจที่ทำให้นิสิตเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษามากที่สุดคือ ด้านความคิดเห็นส่วนตัว เพราะการเรียนจะแตกต่างจากระดับประถมและมัธยมเพราะการตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเองและพบว่า ด้านเศรษฐกิจเป็นสิ่งจูงใจต่ำที่สุดเพราะยังอยู่ในอุปการะของผู้ปกครองซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิตยา วัฒนาภรณ์ (2530 : 55) พบว่า นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านความคิดเห็นส่วนตัวสูงที่สุด

สว่างจิตร พัทธรมณีปกรณ์ (2541 : 81) ได้ศึกษาเรื่อง เหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์มากที่สุด ได้แก่ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ รองลงมาคือด้านการยอมรับในสังคม ด้านความถนัดและความสนใจในวิชาชีพ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมเผ่า อาจละนันท์ (2520 : 67) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการเรียนสายอาชีพเฉพาะโรงเรียนในกรุงเทพมหานครที่เคยใช้หลักสูตรมัธยมแบบประสมพบว่า ลักษณะงานและความก้าวหน้าเป็นแรงจูงใจสูงสุด รองลงมาได้แก่ เกียรติยศ ชื่อเสียง ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

สุวรรณา จงประเสริฐพร (2540 : 77) ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับมากคือ ด้านความก้าวหน้า ความสนใจในอาชีพ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนิสิตศึกษาน้อยที่สุด ได้แก่ การทำตามคำแนะนำของเพื่อน

ญาดา พงศบริพัตร (2542 : 102) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินในธุรกิจประกันวินาศภัย ผลการวิจัยพบว่า พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินในธุรกิจประกันวินาศภัย มีความพึงพอใจในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศชายมีความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านมากกว่าเพศหญิง

งานวิจัยต่างประเทศ

โอโซกลู (สามารถชาย จอมวิญญา. 2527 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Ozoglu. 1965) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมชั้นปีเกือบสุดท้ายที่ประสบความสำเร็จทางวิชาการและไม่ประสบความสำเร็จทางวิชาการพบว่านักเรียนที่ประสบความสำเร็จจะมีความเชื่อมั่นในตัวเองทั้งด้านบุคลิกภาพและการเลือกอาชีพสูง ส่วนนักเรียนที่ประสบความสำเร็จต่ำทางวิชาการจะมีการเลือกอาชีพที่ไม่ตรงกับความสามารถและความสนใจที่แท้จริงของตน

วิทเทอร์เรอร์ (สว่างจิตร พัทธมณีปกรณ์. 2541 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Witterauer. 1980 : 608) ได้ศึกษาเรื่อง ความพอใจในงานและเหตุจูงใจในการเลือกคณะศึกษา พบว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นเหตุจูงใจในการเลือกคณะ คือ รายได้ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาต้องการคำแนะนำในการเลือกสาขาวิชาเอก และเลือกคณะอีกด้วย

ปีเตอร์ และนอร์ตัน (สุวรรณา จงประเสริฐพร. 2540 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Peter and Norton. N.D.) ได้ศึกษาพบว่า ตัวประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล ได้แก่ เพศ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน ค่านิยมที่ยึดถือ สถานภาพทางเศรษฐกิจและครอบครัว ความสนใจ ตลอดจนความต้องการของสังคม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกเรียน คือ ลักษณะของงานและความก้าวหน้า การหางานทำได้ง่าย รายได้ อิทธิพลของค่านิยม ครู บิดามารดา เพื่อน เงินทุนการศึกษาจากครอบครัวหรือแหล่งอื่น ๆ และคุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียน มีเหตุจูงใจในการเลือกเรียนต่างกันออกไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษามูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้เรียน ได้แก่ เพศ อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาแนะแนวทางแก่นักเรียนและเป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนโดยอาศัยแนวคิดของ กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ เป็นกรอบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1. มูลเหตุจูงใจด้านความถนัดและความสนใจ
2. มูลเหตุจูงใจด้านบุคลิกภาพ
3. มูลเหตุจูงใจด้านความก้าวหน้าในอาชีพ
4. มูลเหตุจูงใจด้านการยอมรับในสังคม
5. มูลเหตุจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเรื่องมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการบัญชี ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 446 คน เป็นนักเรียนชาย 86 คน และนักเรียนหญิง 360 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 210 คน และเทียบอัตราส่วนได้ตามสัดส่วนจาก 12 ห้องเรียน แล้วนำมาสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างรวม จำนวน 210 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อสาขาอาชีพต่าง ๆ ตามทัศนะของนักวิชาการและแบ่งมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดขอบเขตของข้อมูลเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนทั้ง 5 ด้าน พร้อมทั้งจัดทำแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามความคิดเห็นทั่วไปของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำนวน 50 คน รวบรวมแนวความคิดเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษาลักษณะแบบสอบถามของ อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ (2539) สว่างจิตรพัชรณิกรณ์ (2541) และทัศนีย์ แสนพลพัฒน์ (2541) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และนำมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน ซึ่งลักษณะแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วจะแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียน 5 ด้าน โดยมีข้อคำถาม

- ด้านความถนัดและความสนใจ	10	ข้อ
- ด้านบุคลิกภาพ	10	ข้อ
- ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	12	ข้อ
- ด้านการยอมรับในสังคม	10	ข้อ
- ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	8	ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นทั่วไป

เกณฑ์ในการประเมินผลข้อมูล

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ กำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความเห็นของตนเอง คำถามแบ่งออกเป็น 5 ด้าน และคำถามแต่ละข้อได้กำหนดน้ำหนักคะแนน 1 ถึง 4 ดังนี้

คะแนน 4 หมายถึง มุลเหตุจูงใจมากที่สุด

คะแนน 3 หมายถึง มุลเหตุจูงใจมาก

คะแนน 2 หมายถึง มุลเหตุจูงใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มุลเหตุจูงใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. 2539 : 54 ; อ้างอิงจาก Best. 1981 : 179 – 189)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชีมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชีมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชีน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชีน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความในแบบสอบถามทั้งด้านเนื้อหา ความเข้าใจ และการใช้ภาษา ให้มีความเที่ยงตรงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยและนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) ในด้านเนื้อหา ความเข้าใจและการใช้ภาษา โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ จำนวน 3 ท่าน คือ

5.1 รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5.2 รองศาสตราจารย์สำอังก์ งามวิชา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5.3 อาจารย์สุนีย์ มีเจริญ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และกรรมการ ตรวจสอบและแก้ไขเรียบร้อยแล้วนำไปทดลองใช้

6.1 หากค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายชื่อ จากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งข้อคำถามบางข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง คัดเลือกไว้จำนวน 50 ข้อ

6.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (สำอังก์ งามวิชา. 2541 : 72 ; อ้างอิงจาก Cronbach. 1970 : 161) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และคนละกลุ่มกับครั้งแรก จำนวน 50 คน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี
2. ขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มวิชาการบัญชี จำนวน 12 ห้องเรียน เพื่อขอความร่วมมือให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม
3. ชี้แจงนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการตอบ และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้เข้าใจชัดเจนก่อนเริ่มต้นทำ
4. ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลได้ด้วยตนเอง การเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1-10 กันยายน พ.ศ. 2542 รวม 10 วัน ข้อมูลเก็บได้ 210 ฉบับ ครบสมบูรณ์ร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากนำแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจำนวน 210 ฉบับ ผู้ตอบแบบสอบถามครบสมบูรณ์ร้อยละ 100
2. จำแนกข้อมูลแบบสอบถามตามตัวแปรต้น ได้แก่
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 อาชีพผู้ปกครอง
 - 2.3 รายได้ของครอบครัว/เดือน
3. จำแนกข้อมูลแบบสอบถามตามตัวแปรตาม 5 ด้าน และตรวจให้คะแนนมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน แต่ละข้อคำถามตามค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกที่กำหนดไว้ในแต่ละด้าน ดังนี้

- 3.1 ด้านความถนัดและความสนใจ
- 3.2 ด้านบุคลิกภาพ
- 3.3 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ
- 3.4 ด้านการยอมรับในสังคม
- 3.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. นำข้อมูลที่ได้ไปสร้างโปรแกรม เพื่อวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer)
5. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ
6. วิเคราะห์มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ

คะแนน	3.51 – 4.00	หมายถึง	มูลเหตุจูงใจมากที่สุด
คะแนน	2.51 – 3.50	หมายถึง	มูลเหตุจูงใจมาก
คะแนน	1.51 – 2.50	หมายถึง	มูลเหตุจูงใจน้อย
คะแนน	1.00 – 1.50	หมายถึง	มูลเหตุจูงใจน้อยที่สุด
7. เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติค่าที (t – test)
8. เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F - test)

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีนิวแมน คูลส์ (Newman – Keuls)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ ของแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี 5 ด้าน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี 5 ด้าน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (รากที่สองของความแปรปรวน)
 $(\sum X^2)$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามรายข้อ โดยวิธีการของการแจกแจงที (t - distribution) โดยใช้สูตร (Edward, 1957 : 152 – 154)

$$= \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	=	ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
	$\bar{X}_H$	=	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	=	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S^2_H	=	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S^2_L	=	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	=	จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	=	จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) โดยใช้สูตร ครอนบาค (สำอังก้งามวิชา. 2541 : 72 ; อ้างอิงจาก Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	=	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	=	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	=	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มใช้สถิติค่า t (t - test)

กรณีใช้ Pooled t - test โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 173)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\bar{X}_1$	=	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	=	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S^2_1	=	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S^2_2	=	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	df	=	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระของความแปรปรวนร่วม

3.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance)

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ F - test โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - distribution
	MS_b	=	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	=	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีนิวแมน คูลส์ (Newman - Keuls)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่อง มุทเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการ บัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ผู้วิจัยดำเนินการ วิเคราะห์เป็น 4 ขั้นตอน และเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนด สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- t = ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
- F = ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
- df = ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระของความแปรปรวนร่วม (Degrees of Freedom)
- SS = ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
- MS = ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
- * = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนประชากรทั้งหมด 446 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดตารางเครชชีและมอร์แกนได้จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 210 คน การจัดเก็บข้อมูลผู้วิจัย จัดเก็บข้อมูลได้ด้วยตนเอง ข้อมูลเก็บได้ครบสมบูรณ์ร้อยละ 100

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์วัดตามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ กำหนดให้นักเรียนเลือกตอบตามความเห็นของตนเองเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี คำถามแต่ละข้อกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 4 หมายถึง มูลเหตุจูงใจมากที่สุด

คะแนน 3 หมายถึง มูลเหตุจูงใจมาก

คะแนน 2 หมายถึง มูลเหตุจูงใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มูลเหตุจูงใจน้อยที่สุด

เกณฑ์พิจารณาความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามูลเหตุจูงใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามูลเหตุจูงใจมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามูลเหตุจูงใจน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามูลเหตุจูงใจน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามความคิดเห็นทั่วไปของนักเรียนเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำแนกตามเพศ อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยใช้วิธีการเสนอในรูปความถี่และร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	37	17.60
1.2 หญิง	173	82.40
รวม	210	100.00
2. อาชีพผู้ปกครอง		
2.1 ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	35	16.70
2.2 เกษตรกร	26	12.40
2.3 ลูกจ้าง	77	36.70
2.4 อาชีพอิสระ	72	34.30
รวม	210	100.00
3. รายได้ของครอบครัว/เดือน		
3.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	60	28.60
3.2 10,001 - 30,000 บาท	81	38.60
3.3 30,001 - 50,000 บาท	40	19.00
3.4 มากกว่า 50,000 บาท	29	13.80
รวม	210	100.00

จากตาราง 1 พบว่าในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 210 คน เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 173 คน (ร้อยละ 82.40) นักเรียนชาย จำนวน 37 คน (ร้อยละ 17.60) อาชีพผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้าง จำนวน 77 คน (ร้อยละ 36.70) อาชีพอิสระ จำนวน 72 คน (ร้อยละ 34.30) ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน (ร้อยละ 16.70) เกษตรกร จำนวน 26 คน (ร้อยละ 12.40) และรายได้ของครอบครัว/เดือน ส่วนใหญ่มีจำนวนเงินรายได้ ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 81 คน (ร้อยละ 38.60) รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 60 คน (ร้อยละ 28.60) รายได้ 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 40 คน (ร้อยละ 19.00) และรายได้มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 29 คน (ร้อยละ 13.80)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังแสดงในตาราง 2-13

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้าน

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	$\bar{X}$	S.D.
ด้านความถนัดและความสนใจ	3.19	0.38
ด้านบุคลิกภาพ	3.22	0.44
ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	3.10	0.37
ด้านการยอมรับในสังคม	3.13	0.39
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	2.47	0.48
รวม	3.02	0.31

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10 - 3.22$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$)

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน
กลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายด้าน ดังนี้
เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า

นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63 - 3.35$) ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยสูง
($\bar{X} = 3.35$) และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.63$)

นักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10 - 3.19$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีมูลเหตุจูงใจโดยรวม มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.08 - 3.19$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.03 - 3.22$) ยกเว้น
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10 - 3.20$) ยกเว้น
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระ มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56 - 3.25$) โดย
เฉพาะด้านบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.25$) และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.56$)

เมื่อพิจารณาตามรายได้ของครอบครัว/เดือน พบว่า

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.03 -$
3.21) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจโดย
รวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.12 - 3.22$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 30,001 - 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.58 - 3.20$) โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.20$) และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.58$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57 - 3.28$) โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.28$) และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.57$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวมเป็นรายข้อ

มูลเหตุจูงใจด้านความถนัดและความสนใจ	$\bar{X}$	S.D.
1 มีความสนใจในงานเกี่ยวกับด้านบัญชีเป็นพิเศษ	2.98	0.57
2 รู้สึกสนุกสนานในการคำนวณตัวเลขทางบัญชี	2.88	0.73
3 แบบฝึกหัดวิชาการบัญชีท้าทายให้เป็นนักคิดนักแก้ปัญหา	3.04	0.71
4 เป็นกลุ่มวิชาที่สามารถทำคะแนนสอบได้ดี	2.95	0.84
5 นำความรู้บัญชีไปใช้ประโยชน์ต่ออาชีพตนเองและสังคมได้	3.29	0.65
6 เป็นอาชีพที่ได้ใช้ไหวพริบความสามารถเฉพาะตัว	3.05	0.78
7 การเรียนบัญชีเป็นพื้นฐานนำไปสู่อาชีพด้านธุรกิจในอนาคต	3.57	0.57
8 วิชาการบัญชีกำลังเป็นที่นิยมของตลาดแรงงาน	3.31	0.65
9 วิทยาลัยมีชื่อเสียงทางด้านการสอนวิชาการบัญชี	3.39	0.72
10 ภาควิชาใจที่บอกใครว่าเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี	3.48	0.71
รวม	3.19	0.38

จากตาราง 4 พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนด้านความถนัดและความสนใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88 - 3.48$) ยกเว้น ข้อ 7 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$)

จากตาราง 5 พบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชี ด้านความถนัดและความสนใจ จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ ของครอบครัว/เดือน เป็นรายข้อ ดังนี้

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า

นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยระดับอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.70$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.95 - 3.46$) นักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.80 - 3.53$)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความ ถนัดและความสนใจ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.71$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็น มูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.86 - 3.49$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวม ทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อ 7 และข้อ 8 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนข้อ 2 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.96$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้างมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวม ทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 2.82 - 3.48$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวม ทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 2.89 - 3.50$)

เมื่อพิจารณาตามรายได้ของครอบครัว/เดือน พบว่า

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านความถนัด และความสนใจ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อที่เป็นมูลเหตุของใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.58$) และข้อ 10 ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุของใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88 - 3.37$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท มีมูลเหตุของใจ ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุของใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุของใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.95 - 3.49$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท มีมูลเหตุของใจ ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุของใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.63$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุของใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.75 - 3.43$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท มีมูลเหตุของใจ ด้านความถนัดและความสนใจ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุของใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X} = 3.66$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุของใจมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.72 - 3.45$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมเป็นรายข้อ

มูลเหตุจูงใจด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.
1 การบัญชีฝึกให้เป็นคนมีความมานะอดทนในการทำงาน	3.42	0.65
2 เป็นคนมีจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต	3.50	0.60
3 รู้จักตัดสินใจมีความเป็นผู้นำและควบคุมตนเองได้	3.10	0.66
4 รู้จักปรับตนเองเพื่อรับความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบัน	3.10	0.59
5 เป็นคนฉลาดและสื่อความหมายผลของบัญชีได้ดี	2.87	0.73
6 วิชาการบัญชีช่วยให้เป็นคนรอบคอบมีเหตุผล	3.51	0.60
7 เป็นคนช่างสังเกต	3.18	0.75
8 สามารถช่วยผู้ประกอบการในเรื่องการบัญชีได้	3.15	0.72
9 เป็นคนกล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ใคร่ครองแล้วว่าถูกต้อง	3.21	0.67
10 เป็นคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.11	0.73
รวม	3.22	0.44

จากตาราง 6 พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.87 - 3.50$) ยกเว้น ข้อ 5 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ จำนวนตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายชื่อ

บุคลิกภาพ	เพศ				อาชีพผู้ปกครอง								รายได้ของครอบครัว/เดือน							
	ชาย		หญิง		ข้าราชการ ฯ		เกษตรกร		ลูกจ้าง		อาชีพอิสระ		ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,001 - 30,000 บาท		30,001 - 50,000 บาท		มากกว่า 50,000 บาท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1 การบัญชีฝึกให้เป็นคนมีความมานะอดทนในการทำงาน	3.43	0.60	3.42	0.67	3.34	0.59	3.46	0.76	3.44	0.62	3.43	0.69	3.43	0.70	3.42	0.59	3.50	0.75	3.31	0.60
2 เป็นคนมีจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต	3.62	0.49	3.47	0.62	3.43	0.56	3.54	0.65	3.47	0.62	3.54	0.58	3.47	0.62	3.48	0.59	3.45	0.60	3.66	0.55
3 รู้จักตัดสินใจมีความเป็นผู้นำและควบคุมตนเองได้	3.24	0.60	3.07	0.67	3.17	0.62	3.19	0.49	3.03	0.73	3.11	0.66	3.10	0.57	3.11	0.67	2.93	0.73	3.31	0.66
4 รู้จักปรับตนเองเพื่อรับความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบัน	3.16	0.60	3.09	0.59	3.17	0.51	3.04	0.66	3.10	0.60	3.10	0.61	3.03	0.52	3.11	0.57	3.08	0.69	3.28	0.65
5 เป็นคนฉลาดและสื่อความหมายผลของบัญชีได้ดี	3.16	0.65	2.80	0.74	2.89	0.76	2.88	0.77	2.83	0.68	2.89	0.78	2.85	0.68	2.88	0.71	2.80	0.79	2.97	0.82
6 วิชาการบัญชีช่วยให้เป็นคนรอบคอบมีเหตุผล	3.62	0.59	3.49	0.61	3.46	0.70	3.50	0.58	3.53	0.58	3.51	0.61	3.57	0.50	3.47	0.63	3.45	0.68	3.59	0.63
7 เป็นคนช่างสังเกต	3.30	0.74	3.16	0.75	3.17	0.75	3.08	0.69	3.16	0.78	3.25	0.75	3.28	0.74	3.11	0.72	3.15	0.83	3.21	0.73

ตาราง 7 (ต่อ)

	เพศ				อาชีพผู้ปกครอง								รายได้ของครอบครัว/เดือน							
	ชาย		หญิง		ข้าราชการ ฯ		เกษตรกร		ลูกจ้าง		อาชีพอิสระ		ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,001 - 30,000 บาท		30,001 - 50,000 บาท		มากกว่า 50,000 บาท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
บุลเหตุของใจด้านบุคลิกภาพ																				
8 สามารถช่วยผู้ประกอบการในเรื่องการบัญชีได้	3.38	0.64	3.10	0.72	2.97	0.57	2.96	0.87	3.19	0.74	3.26	0.67	3.17	0.69	3.07	0.77	3.25	0.63	3.21	0.73
9 เป็นคนกล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ไ้ตรงแล้วถูกต้อง	3.30	0.62	3.20	0.68	3.14	0.60	3.27	0.53	3.22	0.68	3.22	0.74	3.18	0.68	3.28	0.62	3.15	0.66	3.17	0.80
10 เป็นคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.32	0.63	3.07	0.74	3.20	0.72	3.12	0.71	3.03	0.71	3.17	0.77	3.03	0.71	3.11	0.65	3.28	0.75	3.07	0.92
รวม	3.35	0.37	3.19	0.45	3.19	0.38	3.20	0.45	3.20	0.45	3.25	0.45	3.21	0.43	3.20	0.43	3.20	0.47	3.28	0.44

จากตาราง 7 พบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ อาชีพ ผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายชื่อ ดังนี้

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า

นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 2 และ ข้อ 6 ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.16 - 3.43$)

นักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.80 - 3.47$) โดยเฉพาะข้อ 6 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.49$) ส่วนข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.80$)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.89 - 3.46$) โดยเฉพาะข้อ 6 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.89$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือข้อ 2 ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88 - 3.50$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้างมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 6 ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.83 - 3.47$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 2 ($\bar{X} = 3.54$) และข้อ 6 ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.89 - 3.43$)

เมื่อพิจารณาตามรายได้ของครอบครัว/เดือน พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ย

อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 6 ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85 - 3.47$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88 - 3.48$) โดยเฉพาะข้อ 2 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.88$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.80 - 3.50$) โดยเฉพาะข้อ 1 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.50$) ส่วนข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.80$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 2 ($\bar{X} = 3.66$) และข้อ 6 ($\bar{X} = 3.59$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.97 - 3.31$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมเป็นรายข้อ

มูลเหตุจูงใจด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.
1 ใช้ความรู้ทางการบัญชีในการประกอบอาชีพได้ง่าย	3.39	0.61
2 มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ	3.22	0.81
3 สามารถหาประสบการณ์ตรงด้านบัญชีในระหว่างเรียน	2.85	0.80
4 มีงานอาชีพรองรับทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐบาล	3.21	0.72
5 สามารถใช้ความรู้ตรวจสอบการดำเนินงานของกิจการได้	3.26	0.64
6 วิชาชีพการบัญชีสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน	3.22	0.67
7 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความมั่นคงและรายได้ดี	3.01	0.63
8 ต้องการอนาคตที่ก้าวหน้าในอาชีพนักบัญชี	3.36	0.76
9 ครอบครัวมีกิจการเป็นของตนเองจึงจูงใจให้เลือกเรียน	1.71	0.96
10 วิชาชีพบัญชีมีความจำเป็นทั้งในปัจจุบันและอนาคต	3.41	0.56
11 การเรียนบัญชีมีโอกาสสอบเข้าศึกษาในระดับสูงขึ้นไป	3.40	0.59
12 ความสำเร็จทางการเงินมีพื้นฐานมาจากการบัญชี	3.20	0.74
รวม	3.10	0.37

จากตาราง 8 พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85 - 3.41$) ยกเว้น ข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.71$)

ตาราง 9 (ต่อ)

บุลเหตุจูงใจด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	เพศ				อาชีพผู้ปกครอง								รายได้ของครอบครัว/เดือน							
	ชาย		หญิง		ข้าราชการ ฯ		เกษตรกร		ลูกจ้าง		อาชีพอิสระ		ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,001 – 30,000 บาท		30,001 – 50,000 บาท		มากกว่า 50,000 บาท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8 ต้องการอนาคตที่ก้าวหน้าในอาชีพนักบัญชี	3.51	0.69	3.32	0.78	3.40	0.74	3.38	0.70	3.35	0.77	3.33	0.80	3.38	0.78	3.36	0.75	3.25	0.81	3.45	0.74
9 ครอบครัวมีกิจการเป็นของตนเองจึงสนใจให้ลูกเรียน	1.84	1.04	1.68	0.94	1.63	0.77	1.53	0.81	1.43	0.68	2.11	1.19	1.45	0.70	1.73	1.00	1.80	1.02	2.07	1.10
10 วิชาชีพบัญชีมีความจำเป็นทั้งในปัจจุบันและอนาคต	3.43	0.55	3.41	0.60	3.31	0.58	3.42	0.58	3.42	0.55	3.46	0.56	3.38	0.52	3.41	0.57	3.43	0.55	3.48	0.63
11 การเรียนบัญชีมีโอกาสสอบเข้าศึกษาในระดับสูงขึ้นไป	3.35	0.63	3.41	0.58	3.43	0.50	3.42	0.50	3.44	0.62	3.33	0.63	3.40	0.56	3.41	0.57	3.40	0.67	3.38	0.62
12 ความสำเร็จทางการเงินมีพื้นฐานมาจากการบัญชี	3.14	0.86	3.21	0.71	3.23	0.65	3.23	0.76	3.18	0.81	3.18	0.70	3.07	0.78	3.26	0.69	3.18	0.81	3.31	0.66
รวม	3.12	0.42	3.10	0.36	3.08	0.34	3.03	0.30	3.10	0.35	3.14	0.41	3.03	0.30	3.13	0.39	3.05	0.38	3.26	0.35

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชี ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของ ครอบครัว/เดือน เป็นรายข้อ ดังนี้

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า

นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 8 ($\bar{X} = 3.51$) และข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ ข้อ 9 ($\bar{X} = 1.84$) ส่วน ข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.86 - 3.43$)

นักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.82 - 3.41$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.68$)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความ ก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.89 - 3.43$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.63$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุก ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่า เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.73 - 3.42$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 1.53$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้างมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุก ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88 - 3.44$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.43$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระมีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85 - 3.46$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11$)

เมื่อพิจารณาตามรายได้ของครอบครัว/เดือน พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าใน อาชีพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็น

มูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.80 - 3.40$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.45$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.81 - 3.41$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.80$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.80 - 3.43$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.80$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 1 ($\bar{X} = 3.55$) ข้อ 6 ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.14 - 3.48$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมเป็นรายชื่อ

มูลเหตุจูงใจด้านการยอมรับในสังคม	$\bar{X}$	S.D.
1 เป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจ	3.37	0.59
2 เป็นวิชาชีพที่ทำหาความสามารถของผู้เรียน	3.24	0.62
3 เป็นอาชีพที่มีเกียรติได้รับการยกย่อง	3.13	0.62
4 เป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าได้	3.40	0.59
5 ได้รับการยอมรับจากเพื่อนเมื่อเลือกเรียนบัญชี	2.87	0.85
6 ต้องการเป็นนักวิเคราะห์ทางการเงินการบัญชี	2.83	0.85
7 เป็นอาชีพที่สร้างรายได้และมีความก้าวหน้า	3.01	0.65
8 มีโอกาสเปลี่ยนสายการเรียนได้ในระดับสูงขึ้นไป	3.17	0.74
9 มีความสุขที่จะได้เป็นนักบัญชีในอนาคต	2.96	0.82
10 มีโอกาสสูงในการเลือกประกอบอาชีพเมื่อจบบัญชี	3.37	0.70
รวม	3.13	0.39

จากตาราง 10 พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.83 - 3.40$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านการยอมรับในสังคม จำนวนตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายข้อ

มูลเหตุจูงใจด้านการยอมรับในสังคม	เพศ			อาชีพผู้ปกครอง								รายได้ของครอบครัว/เดือน								
	ชาย		หญิง	ข้าราชการ ฯ		เกษตรกร		ลูกจ้าง		อาชีพอิสระ		ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,001 – 30,000 บาท		30,001 – 50,000 บาท		มากกว่า 50,000 บาท		
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1 เป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจ	3.35	0.63	3.38	0.58	3.43	0.56	3.38	0.50	3.42	0.59	3.29	0.64	3.37	0.52	3.40	0.63	3.25	0.59	3.48	0.63
2 เป็นวิชาชีพที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน	3.30	0.62	3.23	0.62	3.31	0.53	3.19	0.63	3.32	0.59	3.14	0.68	3.25	0.63	3.33	0.59	3.15	0.70	3.10	0.56
4 เป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	3.43	0.55	3.40	0.60	3.43	0.56	3.31	0.47	3.40	0.63	3.43	0.60	3.30	0.59	3.44	0.57	3.38	0.59	3.55	0.63
5 ได้รับการยอมรับจากเพื่อนเมื่อเลือกเรียนบัญชี	3.08	0.89	2.82	0.83	2.91	0.89	2.77	0.86	2.82	0.84	2.93	0.84	2.95	0.77	2.74	0.85	2.88	0.94	3.03	0.87
6 ต้องการเป็นนักวิเคราะห์ทางการเงินการบัญชี	2.97	0.90	2.79	0.84	2.71	0.99	2.73	0.72	2.83	0.83	2.90	0.86	2.88	0.74	2.75	0.89	2.70	0.97	3.07	0.80
7 เป็นอาชีพที่สร้างรายได้และมีความก้าวหน้า	3.08	0.80	3.00	0.61	2.89	0.47	2.73	0.45	3.09	0.63	3.10	0.75	3.02	0.65	2.98	0.65	3.03	0.62	3.10	0.67

ตาราง 11 (ต่อ)

	เพศ				อาชีพผู้ปกครอง						รายได้ของครอบครัว/เดือน									
	ชาย		หญิง		ข้าราชการ ฯ		เกษตรกร		ลูกจ้าง		อาชีพอิสระ		ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,001 – 30,000 บาท		30,001 – 50,000 บาท		มากกว่า 50,000 บาท	
มูลนิธิหญิงใจดีด้านการยอมรับในสังคม	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	3.08	0.72	3.19	0.75	3.17	0.66	3.19	0.63	3.09	0.76	3.24	0.80	3.20	0.73	3.11	0.79	3.18	0.71	3.24	0.69
	8 มีโอกาสเปลี่ยนสายการเรียนได้ในระดับสูงขึ้นไป	2.97	0.87	2.95	0.81	2.86	0.88	2.85	0.73	3.04	0.85	2.96	0.80	2.88	0.80	2.98	0.79	2.98	0.86	3.03
9 มีความสุขที่จะได้เป็นนักบัญชีในอนาคต	3.46	0.69	3.35	0.70	3.29	0.75	3.38	0.70	3.47	0.58	3.29	0.80	3.37	0.58	3.38	0.73	3.23	0.77	3.55	0.74
	3.18	0.44	3.12	0.38	3.11	0.34	3.05	0.28	3.17	0.40	3.14	0.44	3.13	0.34	3.12	0.42	3.09	0.42	3.24	0.34
	รวม																			

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน กลุ่มวิชาการบัญชี ด้านการยอมรับในสังคม จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และ รายได้ของ ครอบครัว/เดือน เป็นรายชื่อ ดังนี้

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า

นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.97 - 3.46$) โดยเฉพาะข้อ 10 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนข้อ 6 และข้อ 9 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.97$)

นักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.79 - 3.40$) โดยเฉพาะข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.40$) ส่วนข้อ 6 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.79$)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีมูลเหตุจูงใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.71 - 3.43$) โดยเฉพาะข้อ 1 และข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.43$) ส่วนข้อ 6 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.71$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.73 - 3.38$) โดยเฉพาะข้อ 10 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.38$) ส่วนข้อ 6 และข้อ 7 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.73$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้างมีมูลเหตุจูงใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.82 - 3.47$) โดยเฉพาะข้อ 10 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.82$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระมีมูลเหตุจูงใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.90 - 3.43$) โดยเฉพาะข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.43$) ส่วนข้อ 6 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.90$)

เมื่อพิจารณาตามรายได้ของครอบครัว/เดือน พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจ

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88 - 3.37$) โดยเฉพาะข้อ 1 และข้อ 10 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.37$) ส่วนข้อ 6 และข้อ 9 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.88$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท มีมูลเหตุใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.74 - 3.44$) โดยเฉพาะข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยสูง ส่วนข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.74$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 30,001 - 50,000 บาท มีมูลเหตุใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.70 - 3.38$) โดยเฉพาะข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.38$) ส่วนข้อ 6 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.70$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท มีมูลเหตุใจ ด้านการยอมรับในสังคม โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นมูลเหตุใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 4 และข้อ 10 ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.03 - 3.48$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมเป็นรายชื่อ

มูลเหตุจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	$\bar{X}$	S.D.
1 เรียนตามคำแนะนำของอาจารย์	2.47	0.94
2 เลือกเรียนตามเพื่อนหรือรุ่นพี่	1.98	0.92
3 เห็นความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพนักบัญชี	3.11	0.77
4 เลือกเพราะความนิยมชมชอบ และประทับใจบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านนี้	2.73	0.89
5 มีเหตุจูงใจจากผู้มีอาชีพตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต	2.35	0.97
6 ต้องการเป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง	2.56	1.00
7 บิดามารดาเป็นนักบัญชีหรือประกอบอาชีพด้านบัญชี	1.17	1.03
8 เห็นความสำเร็จของบุคคลที่มีชื่อเสียงทางด้านบัญชี	2.83	0.91
รวม	2.47	0.48

จากตาราง 12 พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวม เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ข้อ 3 ข้อ 8 ข้อ 4 และข้อ 6 ($\bar{X} = 2.56 - 3.11$) ส่วนข้ออื่น ๆ อีกจำนวน 4 ข้อ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.17 - 2.47$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมูลเหตุปัจจัยในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวนตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายข้อ

มูลเหตุปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	เพศ		อาชีพผู้ปกครอง						รายได้ของครอบครัว/เดือน					
	ชาย		หญิง		ข้าราชการ ฯ		เกษตรกร		ลูกจ้าง		อาชีพอิสระ		ต่ำกว่า 10,000 บาท	
													10,001 - 30,000 บาท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1 เรียนตามคำแนะนำของอาจารย์	2.76	0.95	2.41	0.93	2.31	1.02	2.46	1.03	2.52	0.84	2.50	0.99	2.47	0.91
2 เลือกเรียนตามเพื่อนหรือรุ่นพี่	1.92	1.04	1.99	0.89	1.97	0.95	1.77	0.91	2.01	0.95	2.03	0.87	2.02	0.93
3 เห็นความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพนักบัญชี	3.16	0.83	3.10	0.75	3.03	0.71	2.92	0.74	3.16	0.80	3.17	0.77	3.11	0.77
4 เลือกเพราะความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านนี้	2.73	0.96	2.73	0.88	2.74	0.78	2.58	0.81	2.73	0.85	2.79	1.01	2.57	0.87
5 มีเหตุปัจจัยจากผู้มีอาชีพตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต	2.70	1.00	2.27	0.95	2.37	0.94	2.08	0.80	2.21	0.85	2.58	1.11	2.17	0.76
6 ต้องการเป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง	3.03	1.07	2.46	0.96	2.46	1.09	2.35	1.09	2.55	0.88	2.69	1.04	2.62	0.90
													2.41	1.03
													2.60	1.06
													2.79	1.01

ตาราง 13 (ต่อ)

	เพศ				อาชีพผู้ปกครอง								รายได้ของครอบครัว/เดือน							
	ชาย		หญิง		ข้าราชการ ฯ		เกษตรกร		ลูกจ้าง		อาชีพอิสระ		ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,001 – 30,000 บาท		30,001 – 50,000 บาท		มากกว่า 50,000 บาท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
มุลเหตุจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง																				
7 บิดามารดาเป็นนักบัญชีหรือประกอบอาชีพด้านบัญชี	1.84	1.09	1.69	1.03	2.20	1.18	1.19	0.40	1.66	1.03	1.72	1.04	1.47	0.70	1.72	1.05	1.93	1.27	1.93	1.16
8 เห็นความสำคัญของบุคคลที่มีชื่อเสียงทางด้านบัญชี	2.89	1.02	2.82	0.89	2.86	0.91	2.54	0.90	2.81	0.92	2.96	0.90	2.62	0.87	2.91	0.84	2.90	0.93	2.97	1.12
รวม	2.63	0.54	2.43	0.46	2.49	0.51	2.24	0.47	2.45	0.46	2.56	0.47	2.37	0.48	2.45	0.47	2.58	0.51	2.57	0.46

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายชื่อ ดังนี้

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า

นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ ข้อ 1, 3, 4, 5, 6, 8, โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.16$) ส่วนข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนข้ออื่นๆ เป็นมูลเหตุจูงใจอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.84$)

นักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ข้อ 3, 4 และข้อ 8 ($\bar{X} = 2.73 - 3.10$) โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.10$) ส่วนข้ออื่นๆ เป็นมูลเหตุจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.69 - 2.46$)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อมีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ข้อ 3, 4 และข้อ 8 ($\bar{X} = 2.74 - 3.03$) โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.03$) ส่วนข้ออื่นๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.97 - 2.46$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ข้อ 3, 4 และ 8 ($\bar{X} = 2.54 - 2.92$) ส่วนข้ออื่นๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.77 - 2.46$) ยกเว้นข้อ 7 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.19$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้างมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ คือ ข้อ 1, 3, 4, 6 และข้อ 8 ($\bar{X} = 2.52 - 3.16$) โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.16$) และข้อ 1 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.52$) ส่วนข้ออื่นๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.66 - 2.01$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระมีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ คือ ข้อ 3, 4, 5, 6 และข้อ 8 ($\bar{X} = 2.58 - 3.17$) โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ย

สูง ($\bar{X} = 3.17$) และข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.72 - 2.50$)

เมื่อพิจารณาตามรายได้ของครอบครัว/เดือน พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ข้อ 3, 4, 6 และข้อ 8 ($\bar{X} = 2.57 - 3.02$) โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.02 - 2.47$) ยกเว้นข้อ 7 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.47$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ข้อ 3, 4, และข้อ 8 ($\bar{X} = 2.78 - 3.11$) โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.11$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.72 - 2.49$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 30,001 - 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ คือ ข้อ 1, 3, 4, 6 และข้อ 8 ($\bar{X} = 2.53 - 3.20$) โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.20$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.93 - 2.43$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ คือ ข้อ 3, 4, 5, 6 และข้อ 8 ($\bar{X} = 2.76 - 3.17$) โดยเฉพาะข้อ 3 มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 3.17$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.72 - 2.34$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน ดังแสดงไว้ในตาราง 14 – 18

การศึกษาเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 1 ที่ว่า “นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน” ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	ชาย (N = 37)		หญิง (N = 173)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านความถนัดและความสนใจ	3.28	0.39	3.17	0.38	1.59
2 ด้านบุคลิกภาพ	3.35	0.37	3.19	0.45	2.14*
3 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	3.12	0.42	3.10	0.36	0.30
4 ด้านการยอมรับในสังคม	3.18	0.44	3.12	0.38	0.85
5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	2.63	0.54	2.43	0.46	2.24*
รวม	3.11	0.34	3.00	0.31	1.95*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 2 ที่ว่า “นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน” ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
1 ด้านความถนัดและความสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.10	0.03	0.23
	ภายในกลุ่ม	206	30.32	0.15	
	รวม	209	30.42		
2 ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.12	0.04	0.20
	ภายในกลุ่ม	206	39.69	0.19	
	รวม	209	39.81		
3 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.29	0.10	0.71
	ภายในกลุ่ม	206	27.73	0.13	
	รวม	209	28.01		
4 ด้านการยอมรับในสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.33	0.11	0.72
	ภายในกลุ่ม	206	31.64	0.15	
	รวม	209	31.97		
5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.99	0.66	2.93*
	ภายในกลุ่ม	206	46.63	0.23	
	รวม	209	48.62		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.26	0.86	0.86
	ภายในกลุ่ม	206	20.41	0.10	
	รวม	209	20.66		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง เป็นรายคู่

อาชีพผู้ปกครอง		เกษตรกร	ลูกจ้าง	ข้าราชการ ฯ	อาชีพอิสระ
	$\bar{X}$	2.24	2.45	2.49	2.56
เกษตรกร	2.24	-	0.21*	0.25*	0.32*
ลูกจ้าง	2.45		-	0.04	0.11
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	2.49			-	0.07
อาชีพอิสระ	2.56				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ การทดสอบตามวิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman keuls) แล้ว ไม่พบความแตกต่าง จึงทดสอบตามวิธีของคันแคน (Duncan)

จากตาราง 16 พบว่า ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีแตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีแตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีแตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระ

ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันคู่อื่น ๆ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 3 ที่ว่า “นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัวต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน” ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามรายได้ของครอบครัว/เดือน โดยรวมและรายด้าน

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
1 ด้านความถนัดและความสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.18	0.06	0.42
	ภายในกลุ่ม	206	30.24	0.15	
	รวม	209	30.42		
2 ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.12	0.04	0.21
	ภายในกลุ่ม	206	39.68	0.19	
	รวม	209	39.81		
3 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.20	0.40	3.06*
	ภายในกลุ่ม	206	26.82	0.13	
	รวม	209	28.01		
4 ด้านการยอมรับในสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.45	0.15	0.98
	ภายในกลุ่ม	206	31.52	0.15	
	รวม	209	31.97		
5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.41	0.47	2.06
	ภายในกลุ่ม	206	47.21	0.23	
	รวม	209	48.62		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.31	0.10	1.06
	ภายในกลุ่ม	206	20.35	0.99	
	รวม	209	20.66		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือนต่างกันมีมูลเหตุ
 จูงใจในการเลือกเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็น
 รายด้าน พบว่า ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของ
 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ
 จำแนกตามรายได้ของครอบครัว/เดือน เป็นรายคู่

รายได้ของครอบครัว/เดือน		ต่ำกว่า 10,000 บาท	30,001 – 50,000 บาท	10,001 – 30,000 บาท	มากกว่า 50,000 บาท
	$\bar{X}$	3.03	3.05	3.13	3.26
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.03	-	0.02	0.10	0.23*
30,001 – 50,000 บาท	3.05		-	0.08	0.21*
10,001 - 30,000 บาท	3.13			-	0.13
มากกว่า 50,000 บาท	3.26				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า
 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีแตกต่างจากนักเรียนที่มีผู้ปกครองมี
 รายได้มากกว่า 50,000 บาท และนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ 30,001 - 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจ
 ในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีแตกต่างจากนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และ
 นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ 30,001 – 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนต่ำกว่านักเรียน
 ที่มีผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท

ส่วนนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันคู่อื่น ๆ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ แตกต่างกัน
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จากคำถามปลายเปิดตอนที่ 3

วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีข้อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ตอนที่ 3 จากนักเรียน จำนวน 210 คน ตอบแบบสอบถามปลายเปิดทั้งสิ้น 75 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 ซึ่งนำเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ในรูปของความถี่และร้อยละ ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ลำดับที่	ความคิดเห็นทั่วไป	ความถี่ (จำนวน ความคิด เห็น)	ร้อยละ
1	เพราะวิชาชีพการบัญชีเป็นที่ยอมรับและจำเป็นในหน่วยงาน	25	15.53
2	วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีมีชื่อเสียงในการสอนวิชาการบัญชี	21	13.04
3	ทำให้เป็นคนสะอาดเรียบร้อย	20	12.42
4	เลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีเพราะหางานง่าย	19	11.80
5	การเรียนบัญชีสามารถพัฒนาบุคลิกภาพให้เกิดความมั่นใจในตนเอง	18	11.18
6	ตัดสินใจเรียนด้วยตนเองเพราะต้องการเป็นนักธุรกิจที่มีความรู้ความสามารถในอนาคต	16	9.94
7	ชอบวิชาคณิตศาสตร์	15	9.32
8	เป็นคนมีความสามารถเฉพาะตัวและละเอียดรอบคอบ	9	5.59
9	พ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ สนับสนุนให้เรียน	7	4.35
10	เป็นวิชาน่าสนใจทำให้เกิดความท้าทายที่จะเอาชนะสิ่งยาก ๆ	5	3.11
11	ลักษณะส่วนตัวเหมาะกับอาชีพนักบัญชี	4	2.48
12	มีความประทับใจในการเรียนวิชาบัญชีจากอาจารย์	1	0.62
13	ได้รับคำนิยมนจากบุคคลที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน	1	0.62
รวม		161	100.00

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 210 คน ได้แสดงความ
 คิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบ
 สอบถามนอกเหนือจากข้อคำถามตามแบบสอบถามปลายปิดต่าง ๆ ในแบบสอบถามปลายเปิด
 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 มีความคิดเห็นทั่วไปเพิ่มเติมมากที่สุดถึงน้อยที่สุดทั้งสิ้น
 13 ลำดับ สำหรับข้อที่มีความคิดเห็นทั่วไปมากที่สุด 7 อันดับ ดังต่อไปนี้

มูลเหตุจูงใจที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุดจำนวน 25 ความคิดเห็น คือ เพราะวิชาชีพ
 การบัญชีเป็นที่ยอมรับและจำเป็นในหน่วยงาน รองลงมา คือ วิชาการบัญชีมีชื่อเสียงดีใน
 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 21 ความคิดเห็น ทำให้เป็นคนสะอาดเรียบร้อย จำนวน 20
 ความคิดเห็น เลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีเพราะหางานง่าย 19 ความคิดเห็น การเรียนบัญชี
 สามารถพัฒนาบุคลิกภาพให้เกิดความมั่นใจในตนเอง 18 ความคิดเห็น ตัดสินใจเรียนด้วยตนเอง
 เพราะต้องการเป็นนักธุรกิจที่มีความรู้ความสามารถในอนาคต 16 ความคิดเห็น และชอบวิชา
 คณิตศาสตร์ 15 ความคิดเห็น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลไปเป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษา และแนะแนวทางในการเลือกเรียน อีกทั้งพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มวิชาการบัญชี ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ตลาดแรงงาน และการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการบัญชี

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษามูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 446 คน และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวน 210 คน นำไปเก็บข้อมูลโดยการสุ่มอย่างง่ายได้ครบสมบูรณ์ทั้ง 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 4 ตัวเลือก เกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 50 ข้อ และสอบถามความคิดเห็นทั่วไปโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer) โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. แสดงข้อมูลของนักเรียนเป็นจำนวนและร้อยละ
2. วิเคราะห์มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน
3. เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ระหว่างกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติค่าที (t - test)
4. เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ระหว่างกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F - test)
5. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls) ซึ่งไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องจึงใช้ตามวิธีของคันแคน (Duncan)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษามูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 210 คน จำแนกตามเพศ ชายจำนวน 37 คน หญิง จำนวน 173 คน อาชีพผู้ปกครอง ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน เกษตรกร จำนวน 26 คน ลูกจ้าง จำนวน 77 คน อาชีพอิสระ จำนวน 72 คน รายได้ของครอบครัว/เดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 60 คน ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 81 คน ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 40 คน มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 29 คน

2. วิเคราะห์มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีโดยรวม ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านความถนัดและความสนใจ มูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88 - 3.48$) ยกเว้นข้อ 7 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$)

2.2 ด้านบุคลิกภาพ มูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.87 - 3.50$) ยกเว้นข้อ 6 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$)

2.3 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ มูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85 - 3.41$) ยกเว้นข้อ 9 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.71$)

2.4 ด้านการยอมรับในสังคม มูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อเป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.83 - 3.40$)

2.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อ 3 ข้อ 8 ข้อ 4 และข้อ 6 เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56 - 3.11$) ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นมูลเหตุจูงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.17 - 2.47$)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรต้นโดยจำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน สรุปได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า

นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63 - 3.35$)

นักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10 - 3.19$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.08 - 3.19$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.03 - 3.22$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10 - 3.20$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระ มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56 - 3.25$)

เมื่อพิจารณาตามรายได้ของครอบครัว/เดือน พบว่า

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.03 - 3.21$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.12 - 3.22$) ยกเว้นด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 30,001 - 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.58 - 3.20$)

นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57 - 3.28$)

3. เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ตามสมมุติฐานสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชาย มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีมากกว่านักเรียนหญิง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชาย มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคลิกภาพ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มากกว่านักเรียนหญิง ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี รวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อตรวจสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีต่ำกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือน ต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือนต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือน ต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อตรวจสอบเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ต่ำกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือน มากกว่า 50,000 บาท และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือน 30,001 - 50,000 บาท มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ต่ำกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือน มากกว่า 50,000 บาท ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีความคิดเห็นที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับแรกคือ เพราะวิชาชีพการบัญชีเป็นที่ยอมรับและจำเป็นในหน่วยงาน วิชาการบัญชีมีชื่อเสียงดีในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ทำให้เป็นคนสะอาดเรียบร้อย เลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีเพราะหางานง่าย และการเรียนบัญชีสามารถพัฒนาบุคลิกภาพให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ มุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ผลงานวิจัยครั้งนี้สามารถ อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการศึกษามุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนมีมุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสภาพ การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีใช้ระบบการคัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปทำให้กลุ่มผู้เรียน จัดอยู่ในกลุ่มเรียนดีและมีความประพฤติดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 64) ที่พบว่า แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัย พณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านความถนัดและความสนใจ นักเรียนมีมุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนได้ศึกษาพื้นฐานของแต่ละกลุ่มวิชาในระดับชั้นปีที่ 1 ทำให้มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการเรียนเพื่อรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงซึ่งสาขาวิชาการบัญชี เป็นลักษณะการเรียนเชิงปฏิบัติจากการจำลองสถานการณ์เกี่ยวกับวิชาการบัญชี ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจนักเรียนจึงมีความถนัดและมีความสนใจที่จะศึกษากลุ่มวิชาการบัญชีต่อไป เนื่องจาก เนื้อหาการเรียนจะสอดคล้องกับการเรียนบัญชีมาแล้วตลอดระยะเวลา 2 ภาคการศึกษา ในระดับ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการ สอนวิชาการบัญชี การนำไปใช้ในลักษณะการฝึกปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมอง เห็นประโยชน์ของวิชาการบัญชีในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งการประกอบอาชีพตามความถนัดและ ความสนใจของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : 75 – 76) ที่พบว่า การที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพส่วนใหญ่มีแรงจูงใจทางด้านความสนใจ ความรักในงานอาชีพและ ได้ตระหนักถึงสติปัญญา ความสามารถ ตลอดจนนิสัยของตนเอง ดังที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีมุลเหตุจูงใจมาก โดยเฉพาะในเรื่องการเรียนเป็นพื้นฐานนำไปสู่ อาชีพด้านธุรกิจในอนาคตและสามารถนำความรู้บัญชีไปใช้ประโยชน์ต่ออาชีพตนเองและสังคมได้

1.2 ด้านบุคลิกภาพ นักเรียนมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะอาชีพนักบัญชีต้องมีความอดทน ซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นผู้นำ ควบคุมตนเองได้ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังที่ สุพัฒน์ สุทธธรรม และพยอม สิงห์แสนห์ ได้อธิบายคุณลักษณะส่วนตัวของนักบัญชีไว้ว่าจะต้องเป็นคนมีอุดมคติสูง ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและความกดดันของบุคคลใด ๆ มีวัฒนธรรมสูง รู้จักตัดสินใจ ซื่อสัตย์สุจริต สามารถวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาตัวให้รับกับความเจริญก้าวหน้า ดังที่ ฮาร์วี (วัลลี หลีสันติพงศ์. 2515 ; อ้างอิงมาจาก Harvey.) กล่าวว่า นักบัญชีต้องสร้างบุคลิกภาพที่ทำให้ผู้มาขอคำปรึกษา ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความเชื่อมั่น ดังที่ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี มากที่สุด คือ วิชาการบัญชีช่วยให้เป็นคนรอบคอบมีเหตุผล และเป็นคนมีจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต

1.3 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ นักเรียนมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนมีความมุ่งหวังว่าในหลักสูตรการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีมีรายวิชาค่อนข้างมากได้เรียนมากจึงมีโอกาที่จะสอบเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถเลือกประกอบอาชีพได้กว้างขวางมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ จงประเสริฐพร (2540 : 79) ได้ศึกษา การวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ พบว่า การเลือกอาชีพที่ตรงกับความตั้งใจภายหลังสำเร็จการศึกษามากที่สุด คือ สาขาวิชาการบัญชีซึ่งต้องการเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีและประกอบอาชีพอิสระ ดังที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า วิชาชีพบัญชีมีความจำเป็นทั้งในปัจจุบันและอนาคต และนักเรียนชายมีความต้องการอนาคตที่ก้าวหน้าในอาชีพนักบัญชีมากกว่านักเรียนหญิง

1.4 ด้านการยอมรับในสังคม นักเรียนมีมูลเหตุจูงใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มวิชาการบัญชีจัดเป็นกลุ่มวิชาที่คัดสรรจากนักเรียนทั้งหมดทำให้นักเรียนที่เลือกเรียนบัญชีเป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อน ๆ อีกทั้งเมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถหางานได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองพลุ เพิ่มดี (2542 : 53) ได้ศึกษาการศึกษาแรงจูงใจของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านสังคม เป็นแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การเข้าเรียนทำให้ตนเองมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับในสังคม เป็นคนทันสมัย มีเพื่อน และยกระดับสถานภาพทางสังคมของตนเองให้สูงขึ้น ดังที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าได้ และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือน มากกว่า 50,000 บาท เห็นว่ามีโอกาสสูงในการเลือกประกอบอาชีพเมื่อจบบัญชี อีกทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนเพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า และเป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจ จึงเป็นสาเหตุสำคัญในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาบัญชี

1.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นักเรียนมีมูลเหตุจูงใจอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะการตัดสินใจเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนเป็นการตัดสินใจด้วยตนเอง เนื่องจากวิชาการบัญชีต้องอาศัยความเข้าใจเป็นเกณฑ์มีผลต่อความต้องการอยากเรียนรู้ ทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาติน เสงตระกูล (2539 : 139) ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาณิชยการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนซึ่งผู้บริหาร และครูอาจารย์ให้ความสำคัญด้านนี้เป็นลำดับสุดท้าย อาจมีสาเหตุมาจาก ผู้บริหารให้การสนับสนุนน้อยกว่างานอื่นจึงขาดความสนใจในการนิเทศทำให้นักเรียนขาดที่ปรึกษา สนับสนุน และเป็นการตัดสินใจในการเลือกเรียนจากแรงบันดาลใจของตนเอง

2. ผลการเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยณิชยการธนบุรี ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว/เดือน ปรากฏดังนี้

2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน ด้านบุคลิกภาพ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายมีค่าเฉลี่ยมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนบัญชีมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เมธากุล เกียรติกระยาษ (2535 : 10 – 13) ได้สรุปว่า ผู้ที่สนใจเลือกเรียนทางการบัญชีจะต้องสำรวจตรวจสอบตนเองว่ามีคุณสมบัติเหมาะสม สนใจเต็มตัวตลอดเวลา มีความรอบรู้และต้องต่อสู้แข่งขันและมีไหวพริบเท่าทัน นั่นคือ นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน รายด้านและรวมทุกด้านมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและตามลักษณะของเด็กชายจะชอบการคิดคำนวณมากกว่าเด็กหญิง มีการตัดสินใจที่ฉับไว กล้าคิดกล้าทำ ดังที่ อารี พันธุ์ณี (2541 : 1 – 15) กล่าวไว้ว่า ลักษณะที่เด่นชัดของแต่ละบุคคลประกอบด้วยทางกายและทางจิต ซึ่งมีผลต่อการถ่ายทอดการเรียนรู้และสอดคล้องกับความคิดเห็นทั่วไปของนักเรียนที่ว่า การเรียนบัญชีสามารถพัฒนาบุคลิกภาพให้เกิดความมั่นใจในตนเอง ทำให้เป็นคนสะอาดเรียบร้อย และชอบวิชาคณิตศาสตร์ อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาคา พงศบริพัตร (2542 : 104) ได้ศึกษา ความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินในธุรกิจประกันวินาศภัย พบว่า พนักงานเพศชายมีความพึงพอใจในการทำงาน โดยรวมทุกด้านมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เป็นเพราะธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงมาก การทำงานต้องการความรวดเร็ว จากลักษณะงานฝ่ายบัญชีและการเงินจะต้องเป็นบุคคลละเอียดอ่อน หากเพียรต่อสิ่งท้าทาย มีความอดทนสูง มีการจัดการเกี่ยวกับตัวเลขต่าง ๆ เพื่อเสนอ

ผู้บริหาร เพศชายจึงมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน ด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลในการเลือกเรียนวิชาการบัญชี ส่วนด้านความถนัดและความสนใจ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านการยอมรับในสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนชายมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน ไม่แตกต่างกันกับนักเรียนหญิง

2.2 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ต่ำกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระ ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง จะประกอบอาชีพอยู่ในองค์กรเอกชนอยู่แล้วทำให้เห็นความสำคัญของวิชาชีพบัญชี ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองเป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยปกติจะประกอบอาชีพในองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเห็นว่าอาชีพนักบัญชีจะมีอยู่ในทุกองค์กร ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอิสระ คือประกอบอาชีพส่วนตัวอาจจะเป็นเจ้าของกิจการเองทำให้มีความมุ่งหวังว่าจะให้บุตรหลานของตนเองเรียนทางด้านบัญชีเพื่อได้รับช่วงหรือช่วยเหลือในการดำเนินธุรกิจต่อไป ดังบทสรุปใน “สรุปหน้า 1” (2542) พบว่าการเรียนช่วงนี้ควรเลือกเรียนเกี่ยวกับบัญชีเพราะมีแต่ก้าวหน้าตลอด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ที่ว่า มนุษย์มีความต้องการ 5 ขั้นตอน คือ ร่างกาย ความปลอดภัย ด้านสังคม ชื่อเสียง และความสำเร็จ ดังนั้นผู้ปกครองที่มีอาชีพลูกจ้าง อาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพอิสระ มีความมุ่งหวังให้บุตรหลานเป็นส่วนหนึ่งแห่งความสำเร็จที่จะได้รับจึงเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีเพราะการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีสามารถหางานทำได้ง่าย รายได้ดี และในกรณีที่ตนเป็นเจ้าของกิจการเองทำให้สามารถควบคุมดูแลการบันทึกบัญชีให้เป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อย ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2542 : 23 – 26) เห็นว่า การศึกษากับการมีงานทำช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิต สามารถประกอบอาชีพซึ่งเนื้อหาการเรียนต้องสัมพันธ์กับการมีงานทำและสอดคล้องกับ ตลาดแรงงาน จากงานวิจัยของ อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ (2539 : 85) ได้ศึกษา สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพผู้ปกครองต่างกันมีผลต่อการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีแตกต่างกัน อีกทั้งสอดคล้องกับหลักการเลือกอาชีพของศุภวดี บุญญวงษ์ (2530 : 20 – 22) สรุปว่า การเลือกอาชีพจะสัมพันธ์กับพื้นฐานของครอบครัว ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครองและความเป็นมาของตระกูลในอดีต ส่วนด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านการยอมรับในสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคืออาชีพผู้ปกครองมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัว/เดือนต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท มีค่าเฉลี่ยมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท อาจจะประกอบอาชีพส่วนตัว หรืออาจจบการศึกษาทางด้านบัญชี หรือมีความรู้เกี่ยวกับการทำงานทางด้านบัญชีทำให้เห็นว่าการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีจะเป็นประโยชน์ทั้งตนเองและสังคม ดังพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2530 : 18) ความว่า การบัญชีทำให้ทราบถึงต้นทุน กำไร และสามารถปรับราคาให้สอดคล้องกับตลาดได้ด้วย และสอดคล้องกับ สุภวดี บุญญวงศ์ (2530 : 20 – 22) ได้สรุปหลักในการเลือกอาชีพว่า การเลือกอาชีพจะสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของครอบครัว เกี่ยวข้องกับระดับรายได้ของผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองที่มีรายได้ในแต่ละระดับจะมีทัศนคติที่แตกต่างจากการได้สัมผัสกับบุคคลต่างอาชีพได้มองรูปแบบทางการศึกษาได้อย่างเด่นชัด อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา พงศบริพัตร (2542 : 107) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินที่มีเงินเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันเพราะรายได้เป็นพื้นฐานในการสร้างความพึงพอใจให้กับบุคคลในการทำงานในองค์กรนั้นๆ ส่วนด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการยอมรับในสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษามูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีความคิดเห็นทั่วไปเพิ่มเติมเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนที่มีความถี่สูง 5 อันดับแรก คือ เพราะวิชาชีพการบัญชีเป็นที่ยอมรับและจำเป็นในหน่วยงาน วิชาการบัญชีมีชื่อเสียงดีในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ทำให้เป็นคนสะอาดเรียบร้อย เลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีเพราะหางานง่าย และการเรียนบัญชีสามารถพัฒนาบุคลิกภาพให้เกิดความมั่นใจในตนเอง ข้อเสนอแนะเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำและรักษาคุณภาพการเรียนการสอนให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ดังนี้

3.1 ปรับปรุงระบบการเรียนการสอนวิชาชีพการบัญชีให้สอดคล้องทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้สามารถนำไปใช้ในตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3.2 จัดให้มีการฝึกอบรม ครูอาจารย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อรับข้อมูลข่าวสารให้ทันยุคโลกไร้พรมแดนให้สามารถถ่ายทอดการเรียนรู้อยู่โดยใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร ครูอาจารย์ ในการนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียน มีความคิดเห็นสอดคล้องกับความต้องการอย่างแท้จริง ดังนี้

1. ฝ่ายวิชาการและคณะวิชาการบัญชีของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ควรมีการติดต่อประสานงานในเรื่องการคัดเลือกกลุ่มการเรียนวิชาการบัญชีของนักเรียนโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉพาะวิชาการบัญชีในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ในระดับชั้นปีที่ 1 เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกนักเรียน
2. เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า เพศชาย จะมีลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง การตัดสินใจฉับไว และมีทักษะในการคิดคำนวณแต่จำนวนนักเรียนชายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเรียนมีจำนวนน้อยกว่านักเรียนหญิง จึงควรเพิ่มสัดส่วนให้ใกล้เคียงกัน
3. ควรเชิญวิทยากรจากสาขาอาชีพนักบัญชีมาให้การอบรมเพื่อให้ความรู้และเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกกลุ่มการเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาคุณภาพของอาจารย์กลุ่มวิชาการบัญชีเพื่อรักษาชื่อเสียงของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีให้สามารถจูงใจนักเรียนให้เลือกเรียนต่อไป
2. ควรศึกษาวิจัยติดตามผลผลิตคุณภาพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่จบการศึกษาไปแล้วในด้านบุคลิกภาพ และความก้าวหน้าในอาชีพ
3. ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของสถานประกอบเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนที่ออกไปประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิติมา ปรีดีคิลก. (2529). *ทฤษฎีบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541, กันยายน). *การจัดระดับคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จรูญ ทองถาวร. (2530). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูธนบุรี.
- จำเนียร ช่างโซติ และคนอื่น ๆ. (2519). *จิตวิทยาการเรียนรู้และรับรู้*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เฉลิมเผ่า อาจละนันท์. (2520). *แรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการเลือกสายอาชีพศึกษาเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ที่เคยใช้หลักสูตรมัธยมแบบประสม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวาล แพร์คกุล. (2513). *ความหมายของความถนัด*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิระสัมพันธ์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ : เทพนมิตรการพิมพ์ พิมพ์ครั้งที่ 7.
- ญาดา พงศบริพัตร. (2542). *ความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินในธุรกิจประกันวินาศภัย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรงค์ ดันติวงษ์ไพบูลย์. (2534, มิถุนายน). "บทบาทของนักบัญชีในยุคไฮเทค," *เอกสารประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศครั้งที่ 12*. กรุงเทพฯ : สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย.
- เต็มศักดิ์ กฤษณามระ และ วิไล วีระปรีช. (2520). *ทฤษฎีการบัญชี*. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงเดช ประดิษฐ์สมานนท์. (2542, มีนาคม). "สภาพแวดล้อมใหม่กับการเข้าสู่ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีในปี 2000," *ภาษี บัญชี และกฎหมายธุรกิจ*. 22-23.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทองพูล เพิ่มดี. (2542). การศึกษาแรงจูงใจของพนักงานห้างสรรพสินค้าในการเข้าเรียนหลักสูตร การศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 1. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทัศนีย์ แสนพลพัฒน์. (2541). การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศ นียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาบริหารธุรกิจโรงเรียนเอกชน ประเภทวิชาอาชีวศึกษา จังหวัด กรุงเทพมหานคร จากบุคลิกภาพนักธุรกิจและคะแนนเฉลี่ยสะสมระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. (2529). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ธำรงค์ดี หมั่นจักร และศรีสง่า กรรณสูต. (2524). จิตวิทยาธุรกิจ. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ ไคมทอง จำกัด.
- นนทพล นิมสมบุญ. (2542, เมษายน - มิถุนายน). "ก้าวใหม่และบทบาทของนักบัญชี ในยุค 2000." นักบริหาร. ปีที่ 19, ฉบับที่ 2.
- นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. (2539). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษา สาขาวิชาบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยี ราชมนคล ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิสากร สุทธีวงศ์. (2533). มุลเหตุจูงใจในการเลือกศึกษาวิชาชีพสื่อสารมวลชนของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปฐม นิคมานนท์. (2528). การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร.
- ประยูรศรี มณีสร. (2532). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : วังอักษร.
- ปราณี รามสูต. (2528). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูธนบุรี.
- พล แสงสว่าง. (2529). อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. ปัตตานี : โครงการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- พนิชยการธนบุรี, วิทยาลัย. (2542). คู่มือนักเรียน-นักศึกษา. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาช่างพิมพ์ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ภาพร เอกอรรถพร และ ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2542, มีนาคม). “มาตรฐานการบัญชีกับการพัฒนาประเทศ,” ภาษี บัญชี และกฎหมายธุรกิจ. 16-21.
- มาติน เสงตระกุล. (2539). *การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พาณิชย์การ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มารวย ผดุงสิทธิ์. (2532). “การปรับตัวของนักบัญชี,” *การประชุมนักบัญชีครั้งที่ 11*. กรุงเทพฯ : สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย.
- เมธากุล เกียรติกระจ่าย. (2534) *ทฤษฎีการบัญชี*. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ระเบียบ อรรถ. (2537). *มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ระวีวรรณ ภัทรปรีชา. (2524). *การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศส เป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542, มกราคม - เมษายน). “การศึกษาไทยปี ค.ศ. 2000,” *สุโขทัยธรรมมาธิราช*. ปีที่ 12, ฉบับที่ 1.
- วิชัย หัวรุ่งโรจน์. (2540) *การวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการบัญชี*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย และ วัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์. (2526). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี*. วิทยานิพนธ์ พศ.ม. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2538) *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชา พาณิชยกรรม*. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาช่างพิมพ์ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- สุภาวดี บุญญวงศ์. (2530). *อาชีพศึกษาเบื้องต้น*. สงขลา : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมชัย เจนจตุรงค์. (2542). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของ
นักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สว่างจิตร พัทรมณีปกรณ์. (2541). เหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สามารถชาย จอมวิญญา. (2527). เหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นสูง ในวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษาภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ คม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลำอังก์ งามวิชา. (2541) การวิจัยธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพัฒน์ สุชาธรรม และพะยอม สิงห์แสนท์. (2532). “บุคลิกภาพนักบัญชี,” การประชุมนักบัญชี
แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2538). จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อาชีวศึกษา, กรม. (2535-2539). แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 7. ม.ป.ท. อัดสำเนา.
(2540-2544). แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ อัดสำเนา.
- อารี พันธุ์มณี. (2541). บุคลิกภาพและการปรับตัวในการทำงาน. กรุงเทพฯ : โครงการบริหารธุรกิจ
ภาคสมทบ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ. (2539). สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับ
ปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Ashworth, John. (1968, November). “People Who Become Accountants,” *Journal of
Accountancy*.
- Bradish, Richard D. (1970, June). “Accountants in Top Management,” *Journal of Accountancy*.
- Crites, J.O. (1969). *Vocational Psychology*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essential of Psychological Testing*. New York : Harper and Row.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Edvard, Ellen L. (1960). *Experimental Design in Psychological Research*. New York : Rine chart and Company.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Littleton, A.C. (1968). *Structure of Accounting Theory*. New York : Ronald Press Co.
- Savage, R.D. (1968, February). "Personality Factor and Academic Attainment in Junior School Children," *The British Journal of Education Psychology*.
- Slimmings, William, Sir. (1969, August). "The Accountant in Practice," *Management Accounting*.
- Strong, E. K.. (1951). "Interest Score While in College of Occupations Engaged in 20 Years Lates." *Educational Psychological Measurement*.
- Vernon Karm. (1990). *Accounting Theory*. New York : John Wiley & Sons Inc.
- Zyweig, Jeanne. (1969). *Accountant's Office Manual and Practice Guide*. Prentice-Hall, Inc. : Englewood Cliffs, New Jersey.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ภาควิชาวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์สำเภางค์ งามวิชา ภาควิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์สุนัย มีเจริญ คณะสัมพันธ์ธุรกิจ แผนกเศรษฐกิจสัมพันธ์
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม
เรื่อง มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีความประสงค์จะศึกษาเรื่อง มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนากลุ่มวิชาการบัญชีให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังนั้นขอให้นักเรียนได้โปรดพิจารณาข้อความใน แบบสอบถามนี้และตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อาชีพผู้ปกครอง

() ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

() เกษตรกร

() ลูกจ้าง

() อาชีพอิสระ

3. รายได้ของครอบครัว/เดือน

() ต่ำกว่า 10,000 บาท

() 10,001 – 30,000 บาท

() 30,001 – 50,000 บาท

() มากกว่า 50,000 บาท

ตอนที่ 2 มุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ในแต่ละด้าน

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละด้าน แล้วพิจารณาว่าแต่ละข้อคำถามเป็นเหตุผลที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีมากน้อยเพียงใด โดยให้นักเรียนขีด ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความเป็นจริงเพียงระดับเดียว ดังนี้

ช่อง เลข 4	หมายถึง	มุลเหตุจูงใจมากที่สุด
ช่อง เลข 3	หมายถึง	มุลเหตุจูงใจมาก
ช่อง เลข 2	หมายถึง	มุลเหตุจูงใจน้อย
ช่อง เลข 1	หมายถึง	มุลเหตุจูงใจน้อยที่สุด

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
	4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านความถนัดและความสนใจ				
1. มีความสนใจในงานเกี่ยวกับด้านบัญชีเป็นพิเศษ				
2. รู้สึกสนุกกับการคำนวณตัวเลขทางบัญชี				
3. แบบฝึกหัดวิชาการบัญชีท้าทายให้เป็นนักคิดนักแก้ปัญหา				
4. เป็นกลุ่มวิชาที่สามารถทำคะแนนสอบได้ดี				
5. นำความรู้บัญชีไปใช้ประโยชน์ต่ออาชีพตนเองและสังคมได้				
6. เป็นอาชีพที่ได้ใช้ไหวพริบความสามารถเฉพาะตัว				
7. การเรียนบัญชีเป็นพื้นฐานนำไปสู่อาชีพด้านธุรกิจในอนาคต				
8. วิชาการบัญชีกำลังเป็นอาชีพที่นิยมของตลาดแรงงาน				
9. วิทยาลัยมีชื่อเสียงทางด้านการสอนวิชาการบัญชี				
10. ภาควิชาที่บอกใครว่าเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี				

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
	4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านบุคลิกลักษณะ				
1. การบัญญัติฝึกให้เป็นคนมีความมานะอดทนในการทำงาน				
2. เป็นคนมีจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต				
3. รู้จักตัดสินใจมีความเป็นผู้นำและควบคุมตนเองได้				
4. รู้จักปรับตนเองในการรับความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบัน				
5. เป็นคนฉลาดและสื่อความหมายผลของบัญญัติได้ดี				
6. วิชาการบัญญัติช่วยให้เป็นคนรอบคอบมีเหตุผล				
7. เป็นคนช่างสังเกต				
8. สามารถช่วยผู้ประกอบการในเรื่องการบัญญัติได้				
9. เป็นคนกล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ใคร่ครองแล้วว่าถูกต้อง				
10. เป็นคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง				

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
	4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ				
1. ใช้ความรู้ทางการบัญชีในการประกอบอาชีพได้ง่าย				
2. มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ				
3. สามารถหาประสบการณ์ตรงด้านบัญชีในระหว่างเรียน				
4. มีงานอาชีพรองรับทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐบาล				
5. สามารถใช้ความรู้ตรวจสอบการดำเนินงานของกิจการได้				
6. วิชาชีพการบัญชีสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน				
7. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความมั่นคงและร่ำรวยได้ดี				
8. ต้องการอนาคตที่ก้าวหน้าในอาชีพนักบัญชี				
9. ครอบครัวมีกิจการเป็นของตนเองจึงจูงใจให้เลือกเรียน				
10. วิชาชีพบัญชีมีความจำเป็นทั้งในปัจจุบันและอนาคต				
11. การเรียนบัญชีมีโอกาสสอบเข้าศึกษาในระดับสูงขึ้นไป				
12. ความสำเร็จทางการเงินมีพื้นฐานมาจากการบัญชี				

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
	4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านการยอมรับในสังคม				
1. เป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจ				
2. เป็นวิชาชีพที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน				
3. เป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยกย่อง				
4. เป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าได้				
5. ได้รับการยอมรับจากเพื่อนเมื่อเลือกเรียนบัญชี				
6. ต้องการเป็นนักวิเคราะห์ทางการเงินการบัญชี				
7. เป็นอาชีพที่สร้างรายได้และมีความก้าวหน้ารวดเร็ว				
8. มีโอกาสเปลี่ยนสาขาการเรียนได้ในระดับสูงขึ้นไป				
9. มีความสุขที่จะได้เป็นนักบัญชีในอนาคต				
10. มีโอกาสสูงในการเลือกประกอบอาชีพเมื่อจบบัญชี				

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
	4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง				
1. เรียนตามคำแนะนำของอาจารย์				
2. เลือกเรียนตามเพื่อนหรือรุ่นพี่				
3. เห็นความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพนักบัญชี				
4. เลือกเพราะความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านนี้				
5. มีเหตุจูงใจจากผู้มีอาชีพตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต				
6. ต้องการเป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง				
7. บิดามารดาเป็นนักบัญชีหรือประกอบอาชีพด้านบัญชี				
8. เห็นความสำเร็จของบุคคลที่มีชื่อเสียงทางด้านบัญชี				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไป

คำชี้แจง ในกรณีที่นักเรียนเห็นว่ามูลเหตุจูงใจที่เสนอในแบบสอบถามไม่ตรงกับความคิดเห็น
ของนักเรียน ขอให้นักเรียนระบุมูลเหตุจูงใจอื่น ๆ ในทักษะของนักเรียนใน
เนื้อที่ว่างข้างล่างนี้

- 1. มูลเหตุจูงใจอื่น ๆ คือ.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 2. ข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ มีดังนี้
 - 2.1 ด้านความถนัดและความสนใจ.....
.....
 - 2.2 ด้านบุคลิกภาพ.....
.....
 - 2.3 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ.....
.....
 - 2.4 ด้านการยอมรับในสังคม.....
.....
 - 2.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสุพรรณิ เสาวดี (ภักโกไคย)
เกิดวันที่	15 เมษายน 2495
ภูมิลำเนาเดิม	ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 76/56 หมู่ 8 ซอยเอกชัย 44/1 ถนนเอกชัย แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 10150
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี แขวงคูหาสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2505	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2508	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2511	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางเลนวิทยา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2513	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สายสามัญ โรงเรียนจารุพาณิชย์
พ.ศ. 2514	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายอาชีพ โรงเรียนจารุพาณิชย์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2516	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
พ.ศ. 2517	ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
พ.ศ. 2520	การศึกษาระดับบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ